ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 27ης Ιουνίου 2007

σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 50/2006 (πρώην NN 68/2006, CP 102/2006) που χορήγησε η Αυστρία υπέρ της BAWAG-PSK,

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2007) 3038]

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2008/263/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ [1],

Αφού κάλεσε τους άμεσα ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους βάσει των προαναφερθέντων [2],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Κατόπιν της δημοσίευσης άρθρων στον Τύπο σχετικά με οικονομικά προβλήματα της Bank für Arbeit und Wirtschaft und Österreichische Postsparkasse Aktiengesellschaft (στο εξής «BAWAG-PSK») η Επιτροπή απεύθυνε στις 5 Μαΐου 2006 στην Αυστρία εντολή παροχής πληροφοριών. Την ίδια ημέρα η Επιτροπή έλαβε από τις αυστριακές αρχές επιστολή με πληροφορίες σχετικά με την παροχή κρατικής ενίσχυσης υπέρ της BAWAG-PSK.

(2) Με επιστολή της 30ής Μαΐου 2006, η Επιτροπή ζήτησε από την Αυστρία πρόσθετες πληροφορίες. Οι αυστριακές αρχές απάντησαν με επιστολή την 16η Ιουνίου 2006.

(3) Την 27η Ιουνίου και την 4η Δεκεμβρίου 2006 πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις μεταξύ εκπροσώπων των αυστριακών αρχών και της BAWAG-PSK. Μετά το πέρας των συναντήσεων η Αυστρία διαβίβασε με επιστολές της 18ης Ιουλίου και της 21ης Σεπτεμβρίου 2006 πρόσθετες πληροφορίες.

(4) Η Επιτροπή κοινοποίησε στην Αυστρία με επιστολή της 22ας Νοεμβρίου 2006 την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία δυνάμει του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ.

(5) Με δημοσίευση της απόφασης αυτής στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* [3], η Επιτροπή κάλεσε τους άμεσα ενδιαφερόμενους να υποβάλουν παρατηρήσεις, δεν έλαβε ωστόσο καμία παρατήρηση.

(6) Σε απάντηση της εντολής παροχής πληροφοριών που εξέδωσε η Επιτροπή, η Αυστρία διαβίβασε με επιστολές της 31ης Δεκεμβρίου 2006 και της 31ης Ιανουαρίου 2007 πρόσθετες πληροφορίες.

(7) Την 28η Φεβρουαρίου, την 30ή Μαρτίου, την 25η Απριλίου και την 8η Μαΐου 2007 πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις μεταξύ εκπροσώπων των αυστριακών αρχών, της BAWAG-PSK και της Cerberus. Μετά το πέρας των συζητήσεων η Αυστρία διαβίβασε, με επιστολές της 28ης Μαρτίου, της 19ης Απριλίου, της 21ης και 31ης Μαΐου καθώς και της 13ης Ιουνίου 2007 αντίστοιχα, πρόσθετες πληροφορίες.

[1] ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με την πράξη προσχώρησης του 2003.

[2] ΕΕ C 232 της 30.12.2006, σ. 11.

[3] Βλέπε υποσημείωση 2.

II. **ΙΣΤΟΡΙΚΟ**

Η BAWAG-PSK

(8) Η BAWAG-PSK είναι η τέταρτη μεγαλύτερη τράπεζα της Αυστρίας. Ως μη εισηγμένος στο χρηματιστήριο όμιλος τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών εταιρειών δραστηριοποιείται σε όλους τους τομείς των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών εντός και εκτός της Αυστρίας. Διαθέτει το μεγαλύτερο κεντρικά ελεγχόμενο εθνικό δίκτυο υποκαταστημάτων (περίπου 157 υποκαταστήματα της BAWAG και 1 300 ταχυδρομικά καταστήματα) οι πελάτες της ανέρχονται σε 1,2 εκατ. ιδιώτες και σε περισσότερες από 60 000 επιχειρήσεις. Στις 31 Δεκεμβρίου 2005 το σύνολο ισολογισμού ανερχόταν σε 53 δισεκατ. ευρώ, ενώ οι τραπεζικοί λογαριασμοί ταμιευτηρίου υπολογίζονταν σε 18 δισεκατ. ευρώ.

(9) Στον πίνακα 1 που ακολουθεί παρουσιάζεται μια γενική εικόνα των σημαντικότερων αριθμητικών δεικτών της BAWAG-PSK κατά τη χρονική περίοδο 2004 έως 2006:

Πίνακας 1

BAWAG-PSK	Ισολογισμός (σε δισεκατ. EUR)	Αριθμός συνεργατών	Καταθέσεις ταμιευτηρίου (σε δισεκατ. EUR)	Επιχειρησιακό αποτέλεσμα (σε εκατ. EUR)	Ετήσιο πλεόνασμα (σε εκατ. EUR)
2004	56,3	6 275	18,7	280	160,3
2005	57,9	6 632	18,2	217	6,2
2006	50,8	6 670	14,6	140	40,4

(10) Έως το 2006 η BAWAG-PSK ανήκε εμμέσως στην Αυστριακή Ομοσπονδία Συνδικάτων (ÖGB) [4] κατά 100 %. Η τράπεζα χρονολογείται από το 1922, όταν ιδρύθηκε ως «Arbeiterbank» με σκοπό να διαχειρίζεται τις τραπεζικές καταθέσεις των συνδικάτων και των συνεταιρισμών καταναλωτών. Η τράπεζα επαναλειτούργησε υπό τον έλεγχο των αυστριακών συνδικάτων μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

(11) Τον Δεκέμβριο 2005 η BAWAG-PSK διέθετε την εξής δομή ιδιοκτησίας:

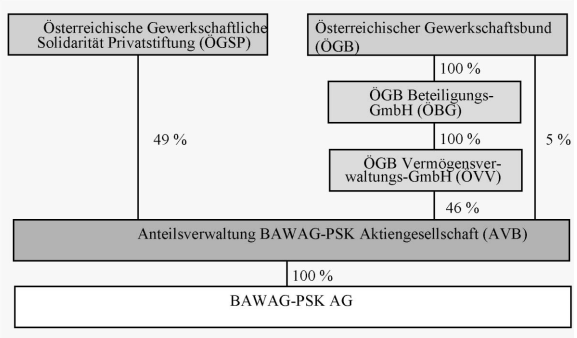

(12) Την 1η Αυγούστου 2005 (σύμβαση διάσπασης και εξαγοράς) η BAWAG διαχώρισε το σύνολο των τραπεζικών δραστηριοτήτων της. Οι τραπεζικές δρατηριότητες της BAWAG μεταβιβάστηκαν σε μια νέα εταιρεία, τη νεοϊδρυθείσα BAWAG-PSK. Η αρχική εταιρεία, η BAWAG, μετονομάστηκε στη συνέχεια σε AVB. Τα υπολειπόμενα στοιχεία ενεργητικού της AVB (πρώην BAWAG) σε συνδυασμό με τα χρεόγραφα συνιστούν συμμετοχή ύψους 100 % στην BAWAG-PSK. Όσον αφορά το παθητικό, ο ισολογισμός της AVB παρουσίαζε ένα υπόλοιπο υποχρεώσεων της BAWAG προς πιστωτικά ιδρύματα ύψους […] δισεκατ. ευρώ (*) καθώς και τμήμα των ιδίων κεφαλαίων της BAWAG.

(13) Στις 31 Δεκεμβρίου 2005 οι απαιτήσεις της BAWAG-PSK έναντι των άμεσων και έμμεσων μετόχων ανέρχονταν σε […] δισεκατ. ευρώ [5]. Η κάλυψη της πλήρους αξίας των απαιτήσεων αυτών εξαρτάτο καταρχήν από το ύψος της τελικής τιμής πώλησης των μετοχών της BAWAG-PSK. Για την επίτευξη της μέγιστης κάλυψης της αξίας των απαιτήσεων, ο εν δυνάμει αγοραστής θα έπρεπε να επενδύσει συνολικά περίπου […] δισεκατ. ευρώ [6].

(14) Η BAWAG-PSK δραστηριοποιείται στην εσωτερική αγορά σε πέντε κύριους επιχειρηματικούς τομείς:

α) στο τμήμα ιδιωτικών πελατών όπου περιλαμβάνονται οι λιανικές τραπεζικές υπηρεσίες, η πώληση μέσω ταχυδρομικών καταστημάτων, η κινητή τραπεζική και η ηλεκτρονική τραπεζική. Σε αυτούς τους πελάτες συγκαταλέγονται οι μισθωτοί και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις·

β) στο τμήμα εταιρικών πελατών, το οποίο περιλαμβάνει θεσμικούς πελάτες και φορείς κοινωνικής ασφάλισης καθώς και μεγάλους πελάτες εσωτερικού και εξωτερικού. Οι εγκατεστημένοι στην Αυστρία πελάτες κατατάσσονται στο τμήμα αυτό εφόσον διαθέτουν, βάσει ισολογισμού, ελάχιστο κύκλο εργασιών ύψους 4 εκατ. ευρώ·

γ) στο τμήμα του δημοσίου τομέα, το οποίο καλύπτει κυρίως υπηρεσίες δανείων και πληρωμών για την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, για τις κυβερνήσεις κρατιδίων και για τους δήμους της Αυστρίας·

[4] Η ÖGB κατείχε άμεσα το 51 % των μετοχών της επιχείρησης και έμμεσα –μέσω του ιδιωτικού ιδρύματός της Österreichische Gewerkschaftliche Solidarität Privatstiftung (ÖGSP)– το 49 % των μετοχών. Η ÖGB είναι ο ιδρυτής της ÖGSP.

(*) Επιχειρηματικό απόρρητο.

[5] Τη μερίδα του λέοντος των εν λόγω απαιτήσεων αποτελούσαν δύο επισφαλή δάνεια που είχαν χορηγηθεί στην AVB με τη μορφή πιστώσεων υπερανάληψης συνολικού ύψους 1,531 δισεκατ. ευρώ, και δύο δάνεια προς την ÖGSP με τη μορφή πιστώσεων υπερανάληψης συνολικού ύψους […] δισεκατ. ευρώ.

[6] Άθροισμα της τιμής πώλησης και της απαιτούμενης για την BAWAG-PSK εισφοράς κεφαλαίου.

δ) στο τμήμα κεφαλαιαγοράς όπου υπάγονται οι δραστηριότητες ομολόγων του ομίλου και ιδίως το λογιστικό αποτέλεσμα καθώς και οι δραστηριότητες διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού και αμοιβαίων κεφαλαίων και οι δραστηριότητες έκδοσης τίτλων·

ε) στο τμήμα υπηρεσιών ακινήτων και χρηματοδοτικής μίσθωσης, το οποίο περιλαμβάνει το αποτέλεσμα των θυγατρικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στους τομείς αυτούς και των χρηματοδοτικών πιστώσεων για έργα ακινήτων, που χορηγούνται κυρίως σε επιχειρήσεις.

(15) Τα μερίδια αγοράς της BAWAG-PSK στην Αυστρία για το έτος 2005 ανά προϊόν έχουν ως ακολούθως (πίνακας 2):

Πίνακας 2

Προϊόντα ανά επιχειρηματικό τομέα		Μερίδιο αγοράς
Καταθέσεις πελατών εσωτερικού	Ιδιώτες	12 %
	Εταιρείες	8 %
Πιστοδοτικές πράξεις με πελάτες εσωτερικού συμπεριλαμβανομένων ενυπόθηκων δανείων	Ιδιώτες	6 %
	Εταιρείες	8 %
	Δημόσιος τομέας	25 %
Πιστωτικές κάρτες (ιδιώτες)	Χρεωστικές κάρτες	13 %
	Πιστωτικές κάρτες	11 %
Χρηματοδοτική μίσθωση		7 %
Συναλλαγές κεφαλαιαγοράς		5 %

(16) Η BAWAG-PSK ως […] πάροχος τραπεζικών υπηρεσιών για τον δημόσιο τομέα κατέχει πολύ ισχυρή θέση. Το […] των κυβερνητικών εμβασμάτων και πληρωμών μισθοδοσίας προς υπαλλήλους του δημοσίου τομέα εκτελούνται μέσω της συγκεκριμένης τράπεζας.

(17) Η BAWAG-PSK μέσω της BAWAG Versicherung AG και της PSK Versicherung AG [7] δραστηριοποιείται και στον τομέα των ασφαλειών, ενώ μέσω της BAWAG-PSK Immobilien AG, της αλυσίδας εμπορίας υποδημάτων Stiefelkönig και του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού ATV δραστηριοποιείται και σε τομείς μη συναφείς του τραπεζικού.

(18) Η τράπεζα έχει επίσης επεκταθεί και σε διεθνές επίπεδο. Το ποσοστό του ενεργητικού υποκαταστημάτων στο εξωτερικό αυξήθηκε από περίπου […] % το 1995 σε περίπου […] % το 2004, ενώ ξεπερνά το […] %, εάν συνυπολογιστούν οι θυγατρικές εταιρείες. Η τράπεζα διαθέτει θυγατρικές εταιρείες ή εταιρικές συμμετοχές στην Τσεχική Δημοκρατία, στη Σλοβακία, στη Σλοβενία, στην Ουγγαρία, στη Μάλτα και στη Λιβύη. Τα μερίδια αγοράς στα νέα κράτη μέλη είναι, ωστόσο, χαμηλά.

(19) Στις 30 Δεκεμβρίου 2006 η ÖGB πώλησε την BAWAG-PSK σε κοινοπραξία με επικεφαλής τον όμιλο επενδύσεων των ΗΠΑ Cerberus Capital Management L.P. (στο εξής «η κοινοπραξία») [8]. Η συναλλαγή πραγματοποιήθηκε κατόπιν άρσης των ανασταλτικών μέτρων από τις ρυθμιστικές αρχές και τις αρχές ανταγωνισμού στις 15 Μαΐου 2007. Η τιμή αγοράς ανέρχεται στα […] δισεκατ. ευρώ. Επιπλέον, η κοινοπραξία δεσμεύτηκε σε αύξηση κεφαλαίου κατά […] εκατ. ευρώ.

Τα οικονομικά προβλήματα της BAWAG-PSK

(20) Τα οικονομικά προβλήματα της BAWAG-PSK οφείλονται κυρίως σε δύο συγκεκριμένες εμπορικές συναλλαγές, τις «Carribean transactions» και τη «Refco», οι οποίες είχαν συναφθεί από ορισμένα στελέχη της προηγούμενης διοίκησης. Οι ειδικές αυτές συμφωνίες μπόρεσαν να πραγματοποιηθούν εξαιτίας του ανεπαρκούς ελέγχου κινδύνων και της σκόπιμης, εκ μέρους των συμμετεχόντων, παράκαμψης των υφιστάμενων αρμόδιων μηχανισμών ελέγχου.

«Carribean transactions»

(21) Οι «Carribean transactions» συνάφθηκαν κυρίως κατά τη χρονική περίοδο 1995-2001. Από το 1995 έως το 1998 μεταφέρθηκαν καταρχήν σε τρεις δόσεις συνολικά 550 εκατ. USD μέσω της BAWAG International Finance του Δουβλίνου σε εταιρείες με έδρα τις νήσους Κέιμαν. Το 1998 χορηγήθηκε ένα ακόμη δάνειο ύψους 89 εκατ. USD. Τον Σεπτέμβριο 1998 η υποχρέωση ήταν η εξής: η BAWAG-PSK μέσω της θυγατρικής εταιρείας της στο Δουβλίνο είχε χορηγήσει συνολική πίστωση 639 εκατ. USD σε τέσσερις εταιρείες εν όψει διαφόρων επενδύσεων. Τα ποσά αυτά χρησιμοποιήθηκαν για να επηρεάσουν στο χρηματιστήριο την εξέλιξη του γιεν έναντι του δολαρίου για λόγους κερδοσκοπίας. Η χορηγηθείσα από τρίτους δόση ιδίων κεφαλαίων που λειτουργούσε ως εγγύηση και τα κεφάλαια που προέρχονταν από τις συμφωνίες προτιμώμενων καταθέσεων (senior deposit agreements) δαπανήθηκε διαδοχικά ως περιθώριο πράξεων κερδοσκοπίας, καθώς η εξέλιξη του χρηματιστηρίου δεν ήταν η αναμενόμενη. Ως αποτέλεσμα των χρηματοδοτήσεων που χορηγήθηκαν έως το 1998 προέκυψε συνολική ζημία ύψους […] εκατ. USD.

[7] Η BAWAG Versicherung AG και η PSK Versicherung AG κατέχουν μερίδιο […] % της αυστριακής αγοράς ασφαλειών ζωής.

[8] Η κοινοπραξία αποτελείται από την Cerberus European Investments, τα Αυστριακά Ταχυδρομεία (Österreichische Post), την Generali Holding Vienna AG, την Wüstenrot Verwaltung- and Dienstleistungen GmbH, και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ιδιώτες.

(22) Έως το τέλος του 1998 υπήρξαν και άλλες χρηματοδοτήσεις συνολικού ύψους άνω των […] εκατ. USD και το 1999 τα ποσά δανείων ανέρχονταν σε περισσότερα από […] εκατ. ευρώ περίπου, τα οποία όμως δεν ήταν δυνατόν να καλυφθούν. Για άλλη μια φορά, η εξέλιξη του γιεν στο χρηματιστήριο δεν ήταν η αναμενόμενη. Τα δικαιώματα προαίρεσης που εντωμεταξύ είχαν χάσει σημαντικά την αξία τους, πωλήθηκαν με μεγάλη ζημία. Το χρέος στα τέλη του 1999 ανερχόταν σε […] δισεκατ. ευρώ, ενώ η μεγάλη διόγκωση των χρεών οφειλόταν σε σημαντικό βαθμό και στις έντονες ανακατατάξεις στη δομή της αγοράς συναλλάγματος.

(23) Στα τέλη 1999/αρχές 2000 έγινε μια τελευταία προσπάθεια αντιστάθμισης των μέχρι τότε ζημιών που είχαν προκύψει από τις εν λόγω συναλλαγές. Επενδύθηκαν […] εκατ. ευρώ συν τα […] εκατ. USD που υπολείπονταν από παλαιότερα δικαιώματα προαίρεσης σε αμοιβαία κεφάλαια. Οι επενδύσεις πραγματοποιήθηκαν εκ νέου σε κερδοσκοπικές πράξεις ανταλλαγής του γιεν, με αποτέλεσμα για άλλη μια φορά την απώλεια του συνόλου των επενδύσεων. Στα τέλη του 2000, εξαιτίας των εν λόγω συναλλαγών, το χρέος ανερχόταν σε […] δισεκατ. ευρώ. Από το 2001, οι συχνές αναδιαρθρώσεις των ζημιών και η μερική απόσβεση των οφειλών μείωσε το χρέος τον Οκτώβριο του 2005 σε περίπου […] δισεκατ. ευρώ.

«Refco»

(24) Η εμπορική σχέση της BAWAG-PSK με τη Refco Group Ltd LLC (στο εξής «Refco») ([9]) ξεκίνησε το 1998 και διήρκεσε έως τον Οκτώβριο 2005. Κεντρικά στοιχεία της εν λόγω εμπορικής σχέσης ήταν τα εξής:

α) συμμετοχή της BAWAG-PSK στη Refco κατά τη χρονική περίοδο 1999-2004,

β) χρηματοδοτήσεις στο πλαίσιο συμφωνίας συμμετοχής στο προϊόν εσόδων (proceeds participation agreement),

γ) συνεργασία μεταξύ της BAWAG-PSK και της Refco σε διαφόρους τομείς του συνήθους εμπορίου τραπεζικών προϊόντων και χρεογράφων,

δ) παροχή δανείων εκ μέρους της BAWAG-PSK στη Refco, ξεκινώντας με ένα δάνειο το 1998, το οποίο, σε συνδυασμό με τη λήξη της συμμετοχής της BAWAG-PSK στη Refco, εξοφλήθη το 2004, και καταλήγοντας στην παροχή δανείου άνω των 350 εκατ. ευρώ τον Οκτώβριο του 2005. Εν τω μεταξύ, η Refco ή επιχειρήσεις της Refco ελάμβαναν συχνά δάνεια, μεταξύ άλλων, πολλά εξαιρετικά βραχυπρόθεσμα δάνεια, τα οποία επέτρεπαν στη Refco να κλείνει τον ισολογισμό της («συναλλαγές τέλους έτους»).

(25) Τον Απρίλιο του 2006 η Refco, η Creditors Committee (Επιτροπή μη ασφαλισμένων πιστωτών της Refco), το Department of Justice (Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ) και η Securities and Exchange Commission (SEC, Εποπτική Αρχή Χρημαστηρίου ΗΠΑ) άσκησαν αγωγές κατά της BAWAG-PSK στις ΗΠΑ. Στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών δεσμεύτηκε κατόπιν δικαστικής απόφασης ποσό ύψους περίπου […] δισεκατ. USD. Στο τέλος, υπήρξε συμβιβασμός μεταξύ των αρχών των Ηνωμένων Πολιτειών και των πιστωτών της Refco.

(26) Η σχέση με τη Refco είχε ως αποτέλεσμα στα τέλη του 2005 συνολικές δαπάνες ύψους […] εκατ. ευρώ για την BAWAG-PSK, οι οποίες συνίσταντο στα εξής:

— 350 εκατ. ευρώ για απαιτήσεις διόρθωσης της αξίας από χορήγηση δανείου,

— […] εκατ. ευρώ ζημίες από πράξεις ανταλλαγής χρυσού,

— […] εκατ. ευρώ ζημίες από την πώληση προνομιούχων δανείων,

— […] εκατ. ευρώ για διορθώσεις της αξίας λοιπών υποχρεώσεων καθώς και

— τα αντίστοιχα νομικά έξοδα.

(27) Στο ποσό αυτό πρέπει να συνυπολογιστεί και το αποθεματικό ύψους […] εκατ. ευρώ που στις αρχές Μαΐου 2006 έπρεπε να σχηματιστεί αναδρομικά για το συμβιβασμό με τους πιστωτές της Refco. Προέκυψε, ως εκ τούτου, από τις συναλλαγές Refco έλλειμμα ύψους 1,0045 δισεκατ. ευρώ.

(28) Στις 5 Ιουνίου 2006 η BAWAG-PSK σύναψε συμφωνία με τους πιστωτές της Refco. Η BAWAG-PSK όφειλε να καταβάλει […] εκατ. USD στους πιστωτές και μετόχους της Refco. Επιπλέον, παραιτήθηκε από δανειακές απαιτήσεις ύψους […] εκατ. USD. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνομολόγησαν επίσης ότι το […] % της άνω των […] εκατ. ευρώ τιμής πώλησης, με μέγιστο ποσό τα […] εκατ. USD, έπρεπε να καταβληθεί στους πιστωτές και μετόχους της Refco.

Επιπτώσεις των ειδικών συναλλαγών («Carribean transactions» και «Refco»)

(29) Το 2004 αποσβέστηκαν απαιτήσεις που είχαν προκύψει στο πλαίσιο των «Carribean transactions» ύψους περίπου […] εκατ. ευρώ.

([9]) Η Refco ήταν την εποχή εκείνη ο μεγαλύτερος έμπορος προθεσμιακών πράξεων και πρώτων υλών στις ΗΠΑ.

(30) Για την αποκατάσταση των ζημιών που προέκυψαν από τις «Carribean transactions» χρησιμοποιήθηκαν το 2005 μετρητά αποπληρωμής ύψους […] εκατ. ευρώ, αποσβέσεις χρεών στο πλαίσιο της αλλαγής του 2005 ύψους 534 εκατ. ευρώ και λοιπές διορθώσεις αξίας μετά το 2005 ύψους […] εκατ. ευρώ. […]. Όσον αφορά το υπολειπόμενο ποσό των […] εκατ. ευρώ, έγινε πλήρης διόρθωση της αξίας του.

(31) Τον Οκτώβριο 2005 η BAWAG-PSK επηρεάστηκε από την πτώχευση της Refco και ταυτόχρονα ανακοινώθηκαν οι ζημίες από τις «Carribean transactions».

(32) Τα γεγονότα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα διορθώσεις αξίας […] δισεκατ. ευρώ στον ισολογισμό του οικονομικού έτους […] ([10]). Η BAWAG-PSK ήταν σε θέση να εξοφλήσει μόνο […] εκατ. ευρώ μέσω της ενεργοποίησης αποθεματικού και μέσω των ετήσιων αποτελεσμάτων.

(33) Έχοντας προειδοποιηθεί από τον Τύπο, οι πελάτες απέσυραν μαζικά στα τέλη Απριλίου/αρχές Μαΐου χρήματα από τους τρεχούμενους λογαριασμούς καταθέσεων και τους λογαριασμούς ταμιευτηρίου. Συνολικά, από τον Σεπτέμβριο του 2005 έως τον Ιούνιο του 2006 οι καταθέσεις σε τρεχούμενους λογαριασμούς καταθέσεων και ταμιευτηρίου στην τράπεζα μειώθηκαν κατά […] εκατ. ευρώ και […] εκατ. ευρώ αντίστοιχα.

III. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΥΠΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΡΟΥ

(34) Το υπό αξιολόγηση μέτρο στην παρούσα απόφαση είναι η κρατική εγγύηση 900 εκατομμυρίων ευρώ που έχει παρασχεθεί στην BAWAG-PSK μέσω ενός νόμου, του BAWAG-PSK-Sicherungsgesetz, που ψηφίστηκε στις 8 Μαΐου 2006 (στο εξής «νόμος BAWAG-PSK»). Στο νόμο προβλεπόταν ως όρος ότι η BAWAG-PSK έπρεπε να πωληθεί από τους ιδιοκτήτες της σε τρίτο μέρος.

(35) Χωρίς τη λήψη κρατικής ενίσχυσης, η BAWAG-PSK δεν θα ήταν σε θέση να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις φερεγγυότητας και ιδίων μέσων του αυστριακού τραπεζικού νόμου (στο εξής «BWG») και να κλείσει τον ισολογισμό του 2005.

(36) Στις 31 Μαΐου 2006 υπέγραψαν οι τότε άμεσοι και έμμεσοι ιδιοκτήτες της BAWAG-PSK (ÖGB, ÖGSP, ÖBG, ÖVV και AVB) συμφωνία πώλησης βάσει της οποίας υποχρεούνταν σε πώληση των μεριδίων τους σε ανεξάρτητο τρίτο μέρος.

(37) Στις 6 Ιουνίου 2006 το αυστριακό κράτος και η BAWAG-PSK υπέγραψαν συμφωνία εγγύησης βάσει του εν λόγω νόμου, η οποία περιελάμβανε λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την εγγύηση, τους όρους, το επιτόκιο εγγύησης, την ευθύνη της BAWAG-PSK και τη διάρκεια της εγγύησης. Η συμφωνία πώλησης επισυναπτόταν στη συμφωνία εγγύησης.

(38) Επιπροσθέτως, η Αυστρία και οι τότε άμεσοι και έμμεσοι ιδιοκτήτες της BAWAG-PSK (ÖGB, ÖGSP, ÖBG, ÖVV και AVB) σύναψαν συμφωνία την 6η Ιουνίου 2006. Στο κεφάλαιο 7 παράγραφος 3 της εν λόγω συμφωνίας καθορίζεται η χρήση των εσόδων πώλησης. Στην περίπτωση πώλησης των μεριδίων της BAWAG-PSK, το προϊόν πώλησης πρέπει να χρησιμοποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη τις ακόλουθες ιεραρχημένες προτεραιότητες:

α) ικανοποίηση των αξιώσεων τρίτων για τη διασφάλιση της πώλησης·

β) ικανοποίηση των απαιτήσεων έναντι των ιδιοκτητών σύμφωνα προς το συμβιβασμό στην υπόθεση Refco·

γ) εξόφληση όλων των υπολειπόμενων κατά τη χρονική στιγμή της πληρωμής υποχρεώσεων της AVB·

δ) εξόφληση όλων των υπολειπόμενων κατά τη χρονική στιγμή της πληρωμής υποχρεώσεων όλων των (πρώην) έμμεσων ιδιοκτητών της BAWAG-PSK·

ε) μείωση της εγγύησης της Αυστρίας μέσω της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την BAWAG-PSK.

(39) Η εγγύηση κατέπεσε στις 15 Μαΐου 2007 με την ολοκλήρωση της πώλησης της BAWAG-PSK στην κοινοπραξία.

Στόχοι της παροχής ενίσχυσης

(40) Βάσει των πληροφοριών που παρέσχε η Αυστρία, η παροχή ενίσχυσης είχε τους εξής στόχους:

α) σταθεροποίηση και ενίσχυση της θέσης της BAWAG-PSK·

β) παροχή δυνατότητας κατάρτισης ισολογισμού για το 2005·

γ) παροχή δυνατότητας έναρξης ή/και συνέχισης της διαδικασίας πώλησης·

δ) διατήρηση της μελλοντικής λειτουργίας της BAWAG-PSK·

ε) τόνωση της εμπιστοσύνης των επενδυτών στην αυστριακή χρηματαγορά.

([10]) […].

Όροι για την παροχή ενίσχυσης

(41) Σύμφωνα προς τους αρχικούς όρους, η εγγύηση θα έληγε 60 ημέρες μετά την πώληση της BAWAG-PSK, με μέγιστη προθεσμία την 1η Ιουλίου 2007. Υπήρχε, ωστόσο, η δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας υπό όρους.

(42) Το επιτόκιο εγγύησης που όφειλε να καταβάλει η BAWAG-PSK ορίστηκε για τη χρονική περίοδο έως τις 30 Ιουνίου 2007 σε 0,2 % ετησίως και στη συνέχεια σε 1,2 %.

(43) Υπήρχε η δυνατότητα έγερσης αξίωσης εγγύησης από την Αυστρία, εφόσον συνέτρεχαν σωρευτικά οι εξής λόγοι:

— δεν πραγματοποιούνταν η πώληση της BAWAG-PSK,

— η BAWAG-PSK, οι άμεσοι και έμμεσοι ιδιοκτήτες της είχαν υποχρεωθεί σε εξόφληση και κοινοποίηση των περιουσιακών στοιχείων τους και όφειλαν να πληρώσουν στο πλαίσιο του περιθωρίου φερεγγυότητας που διέθεταν,

— η τράπεζα συνέχιζε να απειλείται οικονομικά (αθέτηση των νομοθετικών απαιτήσεων σε ιδία μέσα της επιχείρησης), και

— επίκειτο ή είχε ήδη κηρυχθεί πτώχευση της BAWAG-PSK (αδυναμία εξόφλησης λόγω υπερχρέωσης).

(44) Υπήρχε επίσης δυνατότητα έγερσης αξίωσης εγγύησης στην περίπτωση που υφίστατο η απειλή πτώχευσης αποκλειστικά και μόνο επειδή θα έληγε η εγγύηση την 1η Ιουλίου 2007. Η Αυστρία ήταν σε θέση μέσω παράτασης της εγγύησης να αποκρούσει μια ενδεχόμενη έγερση αξίωσης. Για τον σκοπό αυτό χρειαζόταν εξάλλου σχετική απόφαση της ομοσπονδιακής κυβέρνησης.

(45) Η εγγύηση κάλυπτε μόνο απαιτήσεις οι οποίες συνυπολογίζονταν, σύμφωνα προς την παράγραφο 22 εδάφιο 2 του BWG, και αναφέρονταν στον κανονισμό της αρχής εποπτείας της χρηματαγοράς ([11]) (στο εξής «FMA»).

([11]) Στο παράρτημα της έκθεσης λογιστικού ελέγχου, BGBl. II αριθ. 305/2005, στην ενότητα IV Z 14 στοιχεία γ) και δ).

(46) Η εγγύηση της Αυστρίας βάσει της σχετικής συμφωνίας παροχής εγγύησης, εκτός των περιπτώσεων έγερσης αξίωσης εγγύησης που θα είχαν ήδη προκύψει, θα έπαυε αμέσως μετά τη μεταβίβαση της κυριότητας (άμεσης ή έμμεσης) των μεριδίων της BAWAG-PSK σε τρίτους κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 εδάφιο 1 του νόμου BAWAG-PSK, το αργότερο έως την 1η Ιουλίου 2007. Η BAWAG-PSK έπρεπε να κοινοποιήσει αμέσως στην Αυστρία εγγράφως όλες τις συμφωνίες μεταβίβασης κυριότητας, υποβάλλοντας τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία κάθε φορά που θα ενημερωνόταν σχετικά. Εφόσον κρινόταν απαραίτητο για τη διεκπεραίωση της πώλησης των μεριδίων σε τρίτους κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 εδάφιο 1 του νόμου BAWAG-PSK, η Αυστρία κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης της BAWAG-PSK θα μπορούσε να παρατείνει την εγγύηση έως 60 ημέρες μετά τη μεταβίβαση κυριότητας, το αργότερο όμως έως τις 30 Ιουνίου 2007.

(47) Η Αυστρία είχε το δικαίωμα, μέσω του Υπουργού Οικονομικών (κατόπιν έγκρισης της ομοσπονδιακής κυβέρνησης), να παρατείνει την εγγύηση που παρεχόταν στο πλαίσιο της εν λόγω συμφωνίας, σε περίπτωση που συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 εδάφιο 2 του νόμου BAWAG-PSK. Η Αυστρία είχε το δικαίωμα να αποφασίσει ενδεχόμενη παράταση, ιδίως στην περίπτωση όπου λόγω της λήξης της ενίσχυσης θα διακυβευόταν η μελλοντική εξυγίανση ή η πώληση της BAWAG-PSK. Η BAWAG-PSK, εφόσον θα επιθυμούσε να λάβει παράταση, όφειλε να υποβάλει στην Αυστρία σχετικό αίτημα όπου θα δικαιολογούσε και θα τεκμηρίωνε ότι συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις παράτασης. Σε περίπτωση που ενδεχόμενη έγερση αξίωσης εγγύησης στηριζόταν σε επικείμενη πτώχευση η οποία θα οφειλόταν στη λήξη της κρατικής εγγύησης, η Αυστρία θα ήταν σε θέση να αντικρούσει την εν λόγω έγερση αξίωσης, παρατείνοντας την εγγύηση πριν από την εκπνοή της. Στην περίπτωση αυτή, θα αποφεύγονταν οι επιπτώσεις της ενδεχόμενης έγερσης αξίωσης.

(48) Ένας περαιτέρω όρος που συνδέεται με την παροχή εγγύησης ήταν ότι η BAWAG-PSK και η ÖGB έπρεπε να πωλήσουν τα μερίδια που κατείχαν στην Österreichische Nationalbank (Εθνική Τράπεζα της Αυστρίας «OeNB»). Έχοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες μιας ανάλογης διαδικασίας, η Αυστρία δήλωσε ότι θα καθόριζε αγοραία τιμή για τα εν λόγω μερίδια από […] έως […] στο πλαίσιο της ονομαστικής αξίας των τίτλων. Βάσει του υπολογισμού αυτού, προέκυψε «αγοραία τιμή» μεταξύ […] εκατ. ευρώ και […] εκατ. ευρώ. Η τελική τιμή πώλησης στις αυστριακές αρχές ανήλθε σε […] εκατ. ευρώ ([…] εκατ. ευρώ για την BAWAG-PSK). Τα έσοδα πώλησης αντιστοιχούσαν στη λογιστική αξία της συμμετοχής.

(49) Εκτός της παροχής κρατικής ενίσχυσης, δημιουργήθηκαν δύο εταιρείες ειδικού σκοπού (special purpose vehicles, στο εξής «SPV»), αφενός από ιδιωτικές τράπεζες και αφετέρου από ασφαλιστικές εταιρείες, προκειμένου να διασφαλίσουν το δείκτη βασικού ιδίου κεφαλαίου της BAWAG-PSK βάσει της τραπεζικής νομοθεσίας. Στο πλαίσιο της σχετικής συμφωνίας, τα τέσσερα πιστωτικά ιδρύματα Bank Austria Creditanstalt, Erste Bank, Österreichische Volksbanken-AG και Raiffeisen Zentralbank Österreich AG και οι τέσσερις ασφαλιστικές εταιρείες Allianz, Generali, Uniqa και

Wiener Städtische ίδρυσαν δύο SPV προκειμένου να υποστηρίξουν την BAWAG-PSK. Ενώ οι BA-CA, Erste Bank και RZB συμμετείχαν έκαστη με κεφάλαιο […] εκατ. ευρώ και η ÖVAG με […] εκατ. ευρώ στη μία SPV, καθεμιά από τις τέσσερις ασφαλιστικές εταιρείες συνεισέφεραν […] εκατ. ευρώ στη δεύτερη εταιρεία. Η BAWAG-PSK ανέλαβε την ιδιότητα του εταίρου εποπτείας με […] % σε αμφότερες τις SPV. Η συμφωνία αυτή επέτρεψε στην BAWAG-PSK να αυξήσει τα βασικά ίδια κεφάλαιά της (Tier-I) κατά 450 εκατ. ευρώ. Με αυτόν τον τρόπο η BAWAG-PSK κατέκτησε εκ νέου ως όμιλος ισορροπημένο δείκτη ιδίων κεφαλαίων. Προκειμένου να περιοριστεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό ο κίνδυνος για τις συμμετέχουσες τράπεζες και ασφαλιστικές εταιρείες, τα χρηματικά μέσα που διατίθεντο επενδύονταν αποκλειστικά σε ομόλογα δημοσίου υψηλής διαβάθμισης. Μετά την ολοκλήρωση της πώλησης της BAWAG-PSK στην κοινοπραξία στις 15 Μαΐου 2007, έκαστος μέτοχος είχε το δικαίωμα διάλυσης της αντίστοιχης SPV. Κατά την τελική εκκαθάριση, έκαστος εταίρος έλαβε κατόπιν διανομής (δηλαδή μέσω της μεταβίβασης των χρεογράφων στα οποία είχαν επενδύσει) περιουσιακά στοιχεία πραγματικής αξίας αντίστοιχης προς το ποσοστό κεφαλαιουχικής συμμετοχής του.

IV. **ΛΟΓΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ**

(50) Η Επιτροπή στην απόφασή της για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας ελέγχου δυνάμει του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ εκτίμησε προσωρινά το υπό εξέταση μέτρο ως κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, διότι η ενίσχυση βασίστηκε σε κρατικά μέσα, και μέσω της βελτίωσης της οικονομικής διάρθρωσης του αποδέκτη επηρέασε πιθανόν την οικονομική θέση των ανταγωνιστών άλλων κρατών μελών ([12]), στρεβλώνοντας, ως εκ τούτου, ή απειλώντας με στρέβλωση τον ανταγωνισμό και επηρεάζοντας τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές.

(51) Η Επιτροπή αμφισβήτησε τη θέση ότι η χρεοκοπία/πτώχευση της BAWAG-PSK θα είχε συστημικές επιπτώσεις στο οικονομικό σύστημα της Αυστρίας και, κατ' επέκταση, στο σύνολο της αυστριακής οικονομίας. Ως εκ τούτου, το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) δεν κρίνεται εφαρμοστέο στην προκειμένη περίπτωση. Βάσει της προσωρινής εκτίμησής της η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ενίσχυση πρέπει να εξεταστεί βάσει των κατευθυντήριων γραμμών της Κοινότητας για τις κρατικές ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων ([13]) (στο εξής «κατευθυντήριες γραμμές») και ότι καμία άλλη διάταξη της συνθήκης ΕΚ ή άλλων κατευθυντήριων γραμμών της Κοινότητας σε σχέση με το συμβιβάσιμο δεν καθιστούν την ενίσχυση συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά. Η Επιτροπή συμφώνησε με τη θέση της Αυστρίας ότι η BAWAG-PSK αποτελεί προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2.1 των κατευθυντήριων γραμμών, ωστόσο αμφισβήτησε εντόνως το συμβιβάσιμο των μέτρων ενίσχυσης με την κοινή αγορά.

Ενίσχυση διάσωσης

(52) Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές η ενίσχυση διάσωσης είναι μια προσωρινή, ανακλητή συνδρομή που επιτρέπει σε μια προβληματική επιχείρηση να συνεχίσει τις δραστηριότητές της για το διάστημα που απαιτείται για την επεξεργασία σχεδίου αναδιάρθρωσης ή εκκαθάρισης. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 15 των κατευθυντήριων γραμμών η χρονική διάρκεια μιας τέτοιας ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες.

(53) Η εγγύηση χορηγήθηκε στις 6 Ιουνίου 2006, ωστόσο, όπως διαπίστωσε η Επιτροπή, ίσχυσε αναδρομικά από τις 31 Δεκεμβρίου 2005. Συνεπώς, η χρονική διάρκεια της εγγύησης υπερέβη τη μέγιστη διάρκεια των έξι μηνών που προβλέπεται στις κατευθυντήριες γραμμές.

(54) Η Επιτροπή, ως εκ τούτου, αμφισβητεί έντονα ότι η παροχή εγγύησης θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ενίσχυση διάσωσης συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.

Αποκατάσταση μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας

(55) Σύμφωνα προς τις αιτιολογικές σκέψεις 34 έως 37 των κατευθυντήριων γραμμών η Επιροπή οφείλει σε όλες τις μεμονωμένες περιπτώσεις παροχής ενίσχυσης να εγκρίνει σχέδιο αναδιάρθρωσης και να αξιολογεί το βαθμό στον οποίο το σχέδιο αυτό καθιστά εφικτή την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της επιχείρησης εντός εύλογης προθεσμίας και βάσει ρεαλιστικών παραδοχών.

(56) Η Επιτροπή εκτίμησε ότι η επιτυχία του σχεδίου αναδιάρθρωσης, η διεκπεραίωση της εξυγίανσης και η συνέχιση της λειτουργίας της τράπεζας εξαρτώνταν καθοριστικά από την υψηλή τιμή πώλησης. Τα υποβληθέντα σενάρια πώλησης έδειξαν ότι ο εν δυνάμει αγοραστής έπρεπε να καταβάλει συνολικά τουλάχιστον […] δισεκατ. ευρώ περίπου προκειμένου να αποκαταστήσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της τράπεζας χωρίς περαιτέρω κρατική βοήθεια. Σύμφωνα με το σχέδιο αναδιάρθρωσης, μια συνολική επένδυση κάτω της προαναφερόμενης οριακής τιμής δεν θα επέτρεπε στην ÖGB και τις συνδεόμενες επιχειρήσεις της να εξοφλήσουν τις πιστώσεις. Επιπλέον, ο αγοραστής στην περίπτωση αυτή δεν θα ήταν σε θέση να πραγματοποιήσει τις απαιτούμενες αυξήσεις ιδίων κεφαλαίων.

([12]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Σεπτεμβρίου 1994 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-278/92, C-279/92 και C-280/92, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4103.

([13]) ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2.

(57) Η Επιτροπή δεν απέκλεισε την περίπτωση να προκλήθηκαν περαιτέρω προβλήματα για την BAWAG-PSK λόγω των μαζικών αναλήψεων των καταθέσεων την άνοιξη του 2006 και της επιδείνωσης της αξιολόγησής της ([14]) και, ως εκ τούτου, του υψηλότερου κόστους αναχρηματοδότησης. Αυτό όμως δεν διαπιστώθηκε πριν από τη δημοσίευση των ετήσιων λογαριασμών του 2006. Επιπλέον, διαφημιστικές εκστρατείες οι οποίες προέβαλαν π.χ. υψηλές αποδόσεις για βιβλιάρια καταθέσεων, θα μπορούσαν επίσης να επηρεάσουν τη βιωσιμότητα της τράπεζας. Τέλος, τα άρθρα στον Τύπο επεσήμαιναν ότι η BAWAG-PSK θα σημείωνε κατά το 2006 περαιτέρω απώλειες ύψους 20 εκατ. ευρώ.

(58) Η Επιτροπή επεσήμανε επίσης ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές, πρέπει να περιέχει διάφορα σενάρια που θα αντικατοπτρίζουν μια αισιόδοξη, μια απαισιόδοξη και μια ενδιάμεση περίπτωση. Η Αυστρία υπέβαλε, ωστόσο, μόνο ένα σενάριο ενδιάμεσης περίπτωσης, το οποίο αναφέρεται στα στοιχεία τα οποία κοινοποιήθηκαν στους εν δυνάμει ενδιαφερόμενους στο ενημερωτικό υπόμνημα. Το εν λόγω επιχειρηματικό σχέδιο καταρτίστηκε εν όψει της πώλησης της τράπεζας. Η Επιτροπή εκφράζει τις αμφιβολίες της ότι οι παραδοχές που αναφέρονται στο επιχειρηματικό σχέδιο πληρούν τις προϋποθέσεις σεναρίου ενδιάμεσης περίπτωσης σε ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης. Η Επιτροπή εκτιμά ότι τα δύο ακόμη σενάρια που έπρεπε να υποβληθούν, εκ των οποίων το πρώτο θα αντανακλούσε μια αισιόδοξη υπόθεση και το δεύτερο μια απαισιόδοξη υπόθεση, θα ενίσχυαν τη σταθερότητα και σκοπιμότητα του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

(59) Αμφισβήτησε, επιπλέον, το γεγονός ότι στο επιχειρηματικό σχέδιο λήφθηκαν υπόψη ορισμένοι κίνδυνοι, ειδικότερα:

α) Αγωγές στις ΗΠΑ: Δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να ικανοποιηθούν περαιτέρω αγωγές (με μερικώς ουσιώδεις απαιτήσεις) οι οποίες πιθανόν να ασκούνταν εκ μέρους των εναγόντων. Ορισμένες αβεβαιότητες (συμβιβασμοί στο προστάδιο μιας πιθανής άσκησης αγωγής) είχαν υπολογιστεί στο πλαίσιο της πρόβλεψης για τη Refco στους ετήσιους λογαριασμούς του 2005. Επιπλέον, δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ότι μεμονωμένοι ζημιωθέντες θα ζητούσαν αποπληρωμή βάσει των μέσων που θα διατίθεντο κατόπιν του συμβιβασμού με την επιτροπή πιστωτών. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω ζημιωθέντες θα μπορούσαν να ασκήσουν αγωγή εις βάρος της BAWAG-PSK και τότε η επιτροπή πιστωτών θα έπρεπε να επιστρέψει τα κατ' αναλογία ποσά στην BAWAG-PSK. Ωστόσο δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο το πληρωτέο ποσό να υπερβαίνει το ποσό επιστροφής.

β) Μη ικανοποίηση των υποχρεώσεων των μετόχων της BAWAG-PSK έναντι των πιστωτών των ΗΠΑ. Στην περίπτωση αυτή, η BAWAG-PSK θα λάμβανε ενίσχυση επικουρικότητας.

γ) Τη δικαστική απόφαση σχετικά με τις ρήτρες προσαρμογής επιτοκίων που αναφέρεται στους ετήσιους λογαριασμούς του 2005 και που επηρέασε ενδεχομένως αρνητικά την BAWAG-PSK.

Η Επιτροπή εκτιμά ότι για την κατάρτιση ενός πλήρους σχεδίου αναδιάρθρωσης απαιτείται αξιολόγηση των προαναφερόμενων κινδύνων.

Αποτροπή αθέμιτων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού

(60) Η εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή μόνο εφόσον η ενίσχυση δεν αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που να αντίκειται στο κοινό συμφέρον. Σύμφωνα με τις αιτιολογικές σκέψεις 38 έως 42 των κατευθυντήριων γραμμών, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα τα οποία μετριάζουν στο μέγιστο δυνατό βαθμό τις αρνητικές επιπτώσεις της ενίσχυσης για τους ανταγωνιστές. Μεταξύ των πιθανών μέτρων περιλαμβάνονται η πώληση στοιχείων του ενεργητικού, η μείωση της παραγωγικής ικανότητας ή της παρουσίας στην αγορά και η μείωση των εμποδίων εισόδου στις συγκεκριμένες αγορές. Τα μέτρα πρέπει να είναι ανάλογα με τις στρεβλωτικές επιπτώσεις που έχει η ενίσχυση και ιδίως με το μέγεθος και το σχετικό βάρος της επιχείρησης στην αγορά ή τις αγορές της. Πρέπει να περιλαμβάνονται μέτρα απαραίτητα για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας. Όταν η Επιτροπή αξιολογεί κατά πόσον τα αντισταθμιστικά μέτρα είναι κατάλληλα, λαμβάνει υπόψη τη διάρθρωση της αγοράς και τις συνθήκες ανταγωνισμού κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ότι κανένα από τα εν λόγω μέτρα δεν θα έχει ως αποτέλεσμα την επιδείνωση της διάρθρωσης της αγοράς, έχοντας για παράδειγμα το έμμεσο αποτέλεσμα της δημιουργίας ολιγοπωλιακής κατάστασης.

(61) Τα αντισταθμιστικά μέτρα που πρότεινε αρχικά η Αυστρία συνίσταντο στην πώληση της τράπεζας Frick & Co., των συμμετοχών της BAWAG-PSK στην Österreichische Nationalbank, στην πώληση της πολωνικής επιχείρησης Kinomax Sp. z o.o και της ακίνητης περιουσίας στη Βιέννη. Καθώς τα μέτρα και οι επιπτώσεις τους στην BAWAG-PSK περιγράφηκαν σχετικά ασαφώς, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να αξιολογήσει τη συνολική επίδρασή τους. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κρίνει απαραίτητη την παροχή λεπτομερών στοιχείων σχετικά με τις επιπτώσεις των επιμέρους μέτρων στα στοιχεία ενεργητικού και στη μελλοντική θέση της BAWAG-PSK στην αγορά καθώς και την παροχή στοιχείων σχετικά με την αξία των μέτρων αυτών και την αποτελεσματικότητά τους (π.χ. όσον αφορά στο σύνολο ισολογισμού).

(62) Η Επιτροπή αμφισβητεί το γεγονός ότι περαιτέρω αντισταθμιστικά μέτρα θα μείωναν τη συνολική αξία της BAWAG-PSK και, άρα, τις πιθανότητες επίτευξης της απαραίτητης τιμής αγοράς για την εξόφληση των χρεών. Αντιθέτως, η επιθυμητή τιμή αγοράς μέσω της πώλησης περαιτέρω στοιχείων ενεργητικού θα έπεφτε αντίστοιχα προς τα έσοδα της πώλησης.

([14]) Η αξιολόγηση BAWAG-PSK από τη Moody's υποβάθμισε όλες τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες καταθέσεις και απαιτήσεις από A2 σε A3, ενώ ο δείκτης οικονομικής ευρωστίας (Financial Strength Rating) έγινε E+.

(63) Η Επιτροπή αμφισβήτησε το γεγονός ότι η σοβαρή κρίση φερεγγυότητας της BAWAG-PSK θα οδηγούσε σε στενότερο ολιγοπώλιο στις αυστριακές τραπεζικές αγορές, διότι θα μπορούσε να είχε αναλάβει τις δραστηριότητες της τράπεζας ένας νέος οικονομικός παράγοντας.

(64) Η Επιτροπή υπέδειξε επίσης ότι το φαινόμενο των μαζικών αναλήψεων που σημειώθηκε από τον Σεπτέμβριο 2005 έως τον Ιούνιο 2006 δεν συνιστά απαραίτητα αντισταθμιστικό μέτρο κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών.

(65) Ανακεφαλαιώνοντας, η Επιτροπή σημειώνει ότι δεν είχε επαρκείς πληροφορίες για να εκτιμήσει δεόντως και επαρκώς τα προτεινόμενα αντισταθμιστικά μέτρα. Βάσει των δεδομένων που διέθετε αμφιβάλλει ότι τα σχεδιαζόμενα μέτρα μείωσης θα επαρκούσαν για να περιορίσουν τις στρεβλωτικές επιπτώσεις των ενισχύσεων στον ανταγωνισμό.

Ενίσχυση περιοριζόμενη στο ελάχιστο

(66) Σύμφωνα προς τις αιτιολογικές σκέψεις 43 έως 45 των κατευθυντήριων γραμμών η ενίσχυση πρέπει να περιορίζεται στο απολύτως ελάχιστο των δαπανών που απαιτούνται για την αναδιάρθρωση, ώστε να μην παρέχονται στην επιχείρηση πλεονάζοντα ρευστά διαθέσιμα τα οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει για επιθετικές δραστηριότητες, ικανές να προξενήσουν στρεβλώσεις στην αγορά ή ακόμη και για επέκταση. Οι κατευθυντήριες γραμμές επισημαίνουν επίσης ότι οι αποδέκτες της ενίσχυσης πρέπει κατ' αρχήν να συμβάλλουν σημαντικά στο σχέδιο αναδιάρθρωσης μέσω της πώλησης στοιχείων του ενεργητικού, που δεν είναι απαραίτητα για την επιβίωση της επιχείρησης, ή με εξωτερική χρηματοδότηση που εξασφαλίζουν υπό όρους της αγοράς. Για μεγάλες επιχειρήσεις όπως η BAWAG-PSK, η συμμετοχή της ίδιας της επιχείρησης σύμφωνα προς τις κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να αντιστοιχεί κατ' αρχήν στο 50 % του κόστους αναδιάρθρωσης.

(67) Η Αυστρία υποστήριξε ότι το μέτρο δεν αντιστοιχούσε σε εισφορά κεφαλαίου, αλλά σε προθεσμιακή εγγύηση χορηγηθείσα από το κράτος. Η Επιτροπή βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών δεν ήταν σε θέση να διαπιστώσει επακριβώς εάν η ενίσχυση περιορίζεται στο απολύτως απαραίτητο ελάχιστο και αμφισβήτησε ότι η Αυστρία αξιολόγησε ορθά το στοιχείο ενίσχυσης της κρατικής εγγύησης, διότι η εγγύηση έχει όμοιες επιπτώσεις με εκείνες της εισφοράς κεφαλαίου.

(68) Η Αυστρία υπέδειξε ότι το κόστος αναδιάρθρωσης ανέρχεται σε […] δισεκατ. ευρώ και αναλαμβάνεται σε ποσοστό 100 % από την ίδια την BAWAG-PSK καθώς και από τους σημερινούς και μελλοντικούς ιδιοκτήτες της. Η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με αυτό και ζήτησε πρόσθετες πληροφορίες προκειμένου να επαληθεύσει εάν η συμμετοχή της BAWAG-PSK ανέρχεται πράγματι στο 50 % του κόστους αναδιάρθρωσης.

V. **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ**

(69) Η Αυστρία υπέβαλε, βάσει του διαθέσιμου σχεδίου αναδιάρθρωσης, παρατηρήσεις σχετικά με την απόφαση κίνησης της διαδικασίας και παρέσχε πρόσθετες πληροφορίες που αφορούσαν ειδικότερα τα εξής σημεία:

Ενδεχόμενο σημαντικής διατάραξης της οικονομικής ζωής της Αυστρίας

(70) Η Αυστρία δήλωσε ότι η παροχή εγγύησης κοινοποιήθηκε ως ενίσχυση για την αντιμετώπιση σημαντικής διατάραξης της οικονομικής ζωής ενός κράτους μέλους. Η ενδεχόμενη πτώχευση της BAWAG-PSK θα είχε απρόβλεπτες και εκτεταμένες αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία. Ο αναμενόμενος πανικός που θα προκαλούσε η ενδεχόμενη πτώχευση της BAWAG-PSK θα μπορούσε να συμπαρασύρει άμεσα και άλλες τράπεζες, ειδικότερα διότι βάσει του υφιστάμενου αυστριακού νομοθετικού μοντέλου ασφάλισης των καταθέσεων, σε περίπτωση πτώχευσης ενός πιστωτικού ιδρύματος, θα μπορούσαν να επηρεαστούν και άλλες τράπεζες. Κάτι τέτοιο θα είχε μαζικές επιδράσεις για το σύνολο της αυστριακής οικονομίας και κυρίως για τους περίπου 70 000 εργαζομένους που απασχολούνται στον τραπεζικό τομέα. Η δημιουργία δύο ειδικών εταιρειών (βλέπε παρακάτω) υπογραμμίζει τη σημαντική υποστήριξη προς την BAWAG-PSK εκ μέρους των μεγαλύτερων παραγόντων της αυστριακής χρηματαγοράς, οι οποίοι ήταν πρόθυμοι να διασφαλίσουν τη σταθερότητα της χρηματαγοράς στην Αυστρία.

(71) Η πτώχευση θα επηρέαζε, παράλληλα με την Αυστριακή Ομοσπονδία Συνδικάτων ως ιδιοκτήτη, και την ίδια την Αυστρία:

— διότι το κράτος έχει την ευθύνη για τη σταθερότητα της χρηματαγοράς,

— διότι η BAWAG-PSK διεκπεραίωνει όλες τις πληρωμές για την Αυστρία (π.χ. πληρωμές σε σχέση με φόρους, συντάξεις δημοσίου, παροχές σε ανέργους και οικογενειακά επιδόματα), και

— διότι το κράτος ήταν στο παρελθόν ιδιοκτήτης και εγγυητής για ορισμένες υποχρεώσεις του Österreichische Postsparkasse (Αυστριακού Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου).

(72) Εξάλλου, η Αυστρία θα έπρεπε να απορροφήσει τους δημοσίους υπαλλήλους του Österreichische Postsparkasse σε υπηρεσίες του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ετήσιες αμοιβές συνολικού ύψους […] εκατ. ευρώ). Καθώς η BAWAG-PSK χρησιμοποιεί τα αυστριακά ταχυδρομεία και ως υποκαταστήματα, λόγω του μειωμένου όγκου συναλλαγών στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες στα αυστριακά ταχυδρομεία, θα προέκυπτε η ανάγκη να κλείσουν και άλλα ταχυδρομικά καταστήματα. Κάτι τέτοιο θα προκαλούσε διαρθρωτικά προβλήματα στο εσωτερικό της χώρας.

(73) Η Αυστρία υποστήριξε ότι είναι σχεδόν αδύνατη η ποσοτική εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων στο σύνολο της οικονομίας σε περίπτωση πτώχευσης της τράπεζας.

Το στοιχείο ενίσχυσης της κρατικής εγγύησης

(74) Η Αυστρία δήλωσε ότι η κρατική εγγύηση ήταν απαραίτητη προκειμένου να τεθεί τέλος στις μαζικές αναλήψεις καταθέσεων που ξεκίνησαν τον Σεπτέμβριο 2005 και να διασφαλιστεί η φερεγγυότητα της BAWAG-PSK και του ομίλου BAWAG-PSK. Χωρίς την παροχή ενίσχυσης υπέρ της BAWAG-PSK κανένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα ήταν πρόθυμος να διαθέσει κεφάλαια τα οποία θα υπολογίζονταν ως ίδιο κεφάλαιο.

(75) Ως εκ τούτου, η Αυστρία καλείται να διερευνήσει το στοιχείο ενίσχυσης της εγγύησης, βάσει της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων ([15]) (στο εξής «ανακοίνωση»). Η ανακοίνωση αναγνωρίζει στην Επιτροπή μεγάλο περιθώριο διακριτικής ευχέρειας σχετικά με τον καθορισμό του ύψους της ενίσχυσης. Μόνη δέσμευση είναι ότι πρέπει να αξιολογηθεί το στοιχείο ενίσχυσης αναφορικά με τις λεπτομέρειες της παροχής εγγύησης. Η αιτιολογική σκέψη 3.2 της ανακοίνωσης αναφέρει: «Στην περίπτωση στην οποία, κατά τον χρόνο χορήγησης του δανείου, υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες ότι ο οφειλέτης δεν θα είναι σε θέση να εκπληρώσει την υποχρέωσή του, η αξία της εγγύησης μπορεί να φθάνει μέχρι και το ποσό που καλύπτει η εν λόγω εγγύηση». Η Αυστρία δήλωσε σχετικά ότι η BAWAG-PSK δεν είναι οφειλέτης υπέρ του οποίου το κράτος παρέχει εγγύηση, αλλά πιστωτής. Ως εκ τούτου, η οικονομική θέση της BAWAG-PSK δεν είναι σχετική για την εκτίμηση του κινδύνου μη εκπλήρωσης υποχρέωσης. Η Επιτροπή δεν θα μπορούσε, ως εκ τούτου, να εξαγάγει συμπεράσματα για τον κίνδυνο μη εκπλήρωσης υποχρέωσης βασισμένη στην οικονομική κατάσταση της BAWAG-PSK.

(76) Η Αυστρία διασαφήνισε ότι η αξιολόγηση βάσει του δείκτη οικονομικής ευρωστίας (financial strength rating) από τη Moody's (στο εξής «FSR») ([16]) αποτελεί κατάλληλο δείκτη της οικονομικής κατάστασης της BAWAG-PSK, καθώς ο FSR απεικονίζει αποκλειστικά τη χρηματοοικονομική αποδοτικότητα της ίδιας της επιχείρησης χωρίς εξωτερική υποστήριξη. Η αξιολόγηση συμπεριλαμβάνει μια αξιολόγηση της μελλοντικής εξέλιξης της τράπεζας και παραθέτει συνολικά μια αισιόδοξη εικόνα της πιθανότητας μη εκπλήρωσης υποχρεώσεων. Ο FSR της BAWAG-PSK με «E+» αντιστοιχεί σε αξιολόγηση βάσης (baseline rating) μεταξύ B1 και B3 και μεταφράζεται σε πιθανότητα μη εκπλήρωσης υποχρεώσεων μεταξύ 3,2 και 10,5 % εντός ενός έτους.

(77) Σύμφωνα με την Αυστρία, από το γεγονός ότι η BAWAG-PSK κατά τη χρονική στιγμή της παροχής ενίσχυσης κατατασσόταν μεταξύ των επιχειρήσεων με οικονομικά προβλήματα δεν συνάγεται το συμπέρασμα ότι το στοιχείο ενίσχυσης αντιστοιχεί στην ονομαστική τιμή της εγγύησης ύψους 900 εκατ. ευρώ. Η Επιτροπή θα έπρεπε αντ' αυτού να κάνει χρήση του σημαντικού περιθωρίου διακριτικής ευχέρειας που έχει στη διάθεσή της και να λάβει υπόψη τις ιδιαιτερότητες και τις λεπτομέρειες της συμφωνίας παροχής εγγύησης καθώς και του παράγοντα κινδύνου που είχε καθοριστεί. Τα οικονομικά προβλήματα ενός οφειλέτη αποτελούν απλώς ένα δείκτη για την παροχή κρατικής ενίσχυσης, ωστόσο δεν επιτρέπουν τον προσδιορισμό της αξίας της ενίσχυσης. Η Επιτροπή, σε πολλές περιπτώσεις αναδιάρθρωσης, έχει καθορίσει το στοιχείο ενίσχυσης μιας εγγύησης υπέρ μιας προβληματικής επιχείρησης χαμηλότερα από την ονομαστική αξία. Στην περίπτωση της Crédit Foncier de France (στο εξής «CFF») ([17]) η Επιτροπή υπολόγισε την αξία ενίσχυσης βάσει της τιμής την οποία θα έπρεπε να πληρώσει υποθετικά η τράπεζα για μια ανάλογη εγγύηση στην αγορά. Στην περίπτωση της Bankgesellschaft Berlin (στο εξής «BGB») ([18]) η Επιτροπή καθόρισε την αξία ενίσχυσης μιας εγγύησης, την αποκαλούμενη «προστασία από τον κίνδυνο», βάσει της «οικονομικής» και όχι της ονομαστικής αξίας. Ακόμη και στην περίπτωση της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης που η Γερμανία χορήγησε στην Chemische Werken Piesteritz (στο εξής «CWP») ([19]), η Επιτροπή καθόρισε την αξία ενίσχυσης μιας εγγύησης πολύ χαμηλότερα της ονομαστικής τιμής του δανείου, μολονότι η CWP αντιμετώπιζε τη δεδομένη χρονική στιγμή οικονομικά προβλήματα.

(78) Αναφορικά με τη σύντομη διάρκεια της εγγύησης, η Αυστρία δήλωσε ότι ο Υπουργός Οικονομικών θα μπορούσε να παρατείνει τη διάρκεια δυνάμει της παραγράφου 3 εδάφιο 2 τελευταία φράση του νόμου BAWAG-PSK. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται η ομόφωνη έγκριση της ομοσπονδιακής κυβέρνησης. Συνεπώς, η παράταση εξαρτάται από την πολιτική εκτίμηση της ομοσπονδιακής κυβέρνησης. Η BAWAG-PSK θα μπορούσε με σκοπό την επίτευξη παράτασης να ασκήσει ισχυρή πίεση στην Αυστρία, εάν συνέτρεχαν οι συνθήκες έγερσης αξίωσης. Για κάτι τέτοιο θα ήταν απαραίτητη η απειλή πτώχευσης της BAWAG-PSK. Η BAWAG-PSK θα έπρεπε να υποχρεώσει τους ιδιοκτήτες της εκ των προτέρων σε εξόφληση και κοινοποίηση των περιουσιακών στοιχείων τους. Αυτό θα αποτελούσε σημαντικό φραγμό για την έγερση αξίωσης εγγύησης, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να λάβει η εγγύηση «de facto απεριόριστη διάρκεια». Αλλά, και από οικονομικής άποψης, δεν θα μπορούσε να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η εγγύηση θα είχε ισχύ απεριόριστης διάρκειας. Ακόμη και στην περίπτωση μιας μη επιτυχημένης διαδικασίας πώλησης η BAWAG-PSK θα είχε ευρύ φάσμα δυνατοτήτων για να καλύψει τις κεφαλαιακές ανάγκες της με άλλους τρόπους μετά το πέρας της μονοετούς εγγύησης. Πρώτον, τα κέρδη της τράπεζας συνεπάγονται βελτίωση των κεφαλαιακών αναγκών. Δεύτερον, η τράπεζα μπορεί να ελαττώσει τις κεφαλαιακές ανάγκες της μέσω συρρίκνωσης των στοιχείων ενεργητικού υψηλού κινδύνου. Τρίτον, υπάρχει επίσης η δυνατότητα εισφοράς κεφαλαίων από τρίτους. Κατά την έκτακτη κρίση της μαζικής ανάληψης καταθέσεων τον Μάιο 2006 λόγω της χρονικής συγκυρίας οι δυνατότητες αυτές δεν ήταν διαθέσιμες. Εάν δεν είχε ολοκληρωθεί η πώληση, η τράπεζα θα είχε την ευκαιρία να επιδιώξει τις παραπάνω λύσεις.

([15]) ΕΕ C 71 της 11.3.2000, σ. 14.

([16]) Ο δείκτης FSR αντικατοπτρίζει την εκτίμηση της Moody's σχετικά με την εγγενή ασφάλεια και φερεγγυότητα της τράπεζας μη λαμβάνοντας υπόψη εξωτερικούς πιστωτικούς κινδύνους και ενισχυτικά στοιχεία πίστωσης, τα οποία καλύπτονται από την αξιολόγηση της Moody's σχετικά με τη δυνατότητα αποπληρωμής καταθέσεων συναλλάγματος (Bank Deposit Rating).

([17]) Απόφαση της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 1999, Ε(1999) 2035, Crédit foncier de France (ΕΕ L 34 της 3.2.2001, σ. 36), αιτιολογική σκέψη 49.

([18]) Απόφαση της Επιτροπής της 18ης Φεβρουαρίου 2004, Ε(2004) 327, Bankgesellschaft Berlin (ΕΕ L 116 της 4.5.2005, σ. 1), αιτιολογική σκέψη 27 τέταρτη περίπτωση.

([19]) Απόφαση της Επιτροπής της 2ας Μαρτίου 2005, Ε(2005) 427, Chemische Werke Piesteritz (ΕΕ L 296 της 12.11.2005, σ. 19), αιτιολογική σκέψη 107.

(79) Η Αυστρία εκτιμά ότι από οικονομικής άποψης η εγγύηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι θα καταβαλλόταν μονίμως («paid in») στο ενεργητικό της BAWAG-PSK. Ο νέος ιδιοκτήτης θα έπρεπε να αντικαταστήσει το ποσό αυτό με τη δική του επένδυση. Δεν υπάρχουν αυτοματισμοί όσον αφορά την παράταση της εγγύησης. Ένας αγοραστής δεν θα διέθετε απλά ένα ποσό ιδίου ύψους ως εταιρικό κεφάλαιο κατά τη λήξη της εγγύησης. Θα είχε στη διάθεσή του διάφορες δυνατότητες για να αντιμετωπίσει ένα ενδεχόμενο κεφαλαιακό αδιέξοδο της BAWAG-PSK. Το ενδεχόμενο έγερσης αξίωσης θα περιοριζόταν ακόμη περισσότερο από τις ειδικές ρυθμίσεις της εγγύησης. Ειδικότερα, ο όρος υπό τον οποίο η εγγύηση θα αποτελούσε μόνο εγγύηση μη εκπλήρωσης υποχρέωσης θα μείωνε το βαθμό κινδύνου. Η παροχή εγγύησης της Αυστρίας θα ήταν επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση επικείμενης πτώχευσης της BAWAG-PSK. Ωστόσο, το ενδεχόμενο πτώχευσης, ακριβώς χάρη στην παροχή εγγύησης θα ήταν πολύ απίθανο.

(80) Όσον αφορά την πιθανότητα έγερσης αξίωσης, η Αυστρία δήλωσε ότι τη χρονική στιγμή της παροχής εγγύησης υπήρχε μεγάλη πιθανότητα εκποίησης της BAWAG-PSK εντός ενός έτους έναντι συνολικής επένδυσης του αγοραστή ύψους άνω των 2,6 δισεκατ. ευρώ. Ισχυρός δείκτης για την πραγματική αξία της BAWAG-PSK τον Απρίλιο 2006, δηλαδή πριν από την παροχή της κρατικής ενίσχυσης, θα ήταν η τιμή αγοράς ή/και η συνολική επένδυση των υποψήφιων αγοραστών στις τελικές προσφορές τους τον Δεκέμβριο 2006. Επειδή η BAWAG-PSK την άνοιξη 2006 ήταν στον πυρήνα της υγιής και επειδή τα προβλήματα που είχαν προκαλέσει την οικονομική δυσχέρεια ήταν ελεγχόμενα, η αξία της κατά τη χρονική στιγμή παροχής της κρατικής ενίσχυσης εκτιμόταν σε περίπου 2,6 δισεκατ. ευρώ. Η υψηλή αυτή αξία αντικατοπτρίστηκε και στη διαδικασία υποβολής προσφορών, συγκεκριμένα στις τελικές προσφορές των υποψήφιων αγοραστών τον Δεκέμβριο 2006 και στη συνολική επένδυση της Cerberus που τελικά εγκρίθηκε. Οι προσφορές των υποψήφιων αγοραστών υποβλήθηκαν στο πλαίσιο διεθνούς διαδικασίας υποβολής προσφορών που διεξήχθη με διαφάνεια και χωρίς διακρίσεις και η οποία παρείχε στους υποψήφιους αγοραστές επαρκή χρόνο να ελέγξουν το εν δυνάμει αντικείμενο αγοράς πριν από την υποβολή της προσφοράς. Η Αυστρία επισημαίνει, σχετικά με την πραγματική αξία της BAWAG-PSK, ότι μέσω της δραστηριότητας της FMA κατά τη χρονική στιγμή της παροχής ενίσχυσης είχε στη διάθεσή της επαρκείς πληροφορίες σχετικά με την οικονομική κατάσταση της BAWAG-PSK. Έως την παροχή της ενίσχυσης η Αυστρία θεωρούσε την BAWAG-PSK ως μια κατά βάση βιώσιμη επιχείρηση η οποία, έως την εκποίηση της, είχε ανάγκη από ενδιάμεση στήριξη.

(81) Όσον αφορά τη συγκρισιμότητα με άλλα χρηματοπιστωτικά όργανα, η Αυστρία δήλωσε ότι η κρατική ενίσχυση δεν πρέπει να συγκριθεί με εισφορά κεφαλαίων, καθώς δεν συντρέχει περίπτωση ευθύνης. Ο κίνδυνος μη εκπλήρωσης υποχρέωσης για την BAWAG-PSK με FSR E+ ήταν μόλις 5,49 %, δηλαδή υπήρχαν σχεδόν 95 % πιθανότητες να μην απαιτηθούν εισροές κεφαλαίων στην τράπεζα.

(82) Η Αυστρία εκτιμά ότι στο πλαίσιο του υπολογισμού του στοιχείου ενίσχυσης η κρατική ενίσχυση είναι έμμεσα συγκρίσιμη με την εγγύηση για υποχρεώσεις που χορηγήθηκαν για παράδειγμα στην περίπτωση της CFF. Με μια εγγύηση που θα κάλυπτε το σύνολο των υποχρεώσεων της τράπεζας, η αξιολόγηση της BAWAG-PSK θα βελτιωνόταν σημαντικά και θα περνούσε στο επίπεδο A. Μια ανάλογη βελτίωση της αξιολόγησης θα είχε άμεσο θετικό αποτέλεσμα στο κόστος αναχρηματοδότησης της τράπεζας. Με αυτόν τον τρόπο, θα βελτιώνονταν εκ νέου τα αποτελέσματα της τράπεζας. Σε συνδυασμό με την αξιολόγηση, κάτι τέτοιο θα αύξανε σημαντικά τις πιθανότητες προσέλκυσης νέων κεφαλαίων. Επιπλέον, η παροχή εγγύησης υποχρεώσεων θα μπορούσε γι' αυτόν το λόγο –εμμέσως– να διασφαλίσει τον απαραίτητο δείκτη βασικού ιδίου κεφαλαίου. Ο υπολογισμός του στοιχείου ενίσχυσης θα έπρεπε, ως εκ τούτου, να βασιστεί στο ύψος της οικονομικής αξίας από την πλευρά του αποδέκτη της ενίσχυσης. Αντιθέτως, στον υπολογισμό δεν θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη εάν το κράτος προσφεύγει στην εγγύηση ή σε μέσα διαφορετικά από εκείνα που θα επέλεγε ένας ιδιώτης επενδυτής.

(83) Αναφορικά με τους λόγους μείωσης του κινδύνου και το χρονικό περιορισμό λόγω της αναμενόμενης πώλησης της τράπεζας στο εγγύς μέλλον, η πιθανότητα μη εκπλήρωσης υποχρέωσης με δείκτη B2 φαινόταν ρεαλιστική και δίκαιη. Το στοιχείο ενίσχυσης της εγγύησης θα ανερχόταν, ως εκ τούτου, σε 49,1 εκατ. ευρώ ([20]). Λαμβάνοντας υπόψη το επιτόκιο εγγύησης του 0,2 % κατά το πρώτο έτος, το στοιχείο ενίσχυσης θα ανερχόταν στο καθαρό ποσό των 47,3 εκατ. ευρώ ([21]). Η ευλογοφάνεια του υπολογισμού αυτού βασιζόταν στο γεγονός ότι τα επιτόκια χορήγησης δανείου για το συνολικό ποσό θα ήταν σχεδόν ίσα με το επιτόκιο εγγύησης.

(84) Η Αυστρία διασαφήνισε επίσης ότι αναφορικά με τις αναμενόμενες περιπτώσεις μη εκπλήρωσης υποχρέωσης δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνο η πιθανότητα μη εκπλήρωσης υποχρέωσης αλλά και η έκταση των εν λόγω περιπτώσεων. Ο υπολογισμός που παρουσιάζεται στην αιτιολογική σκέψη 83 βασίζεται σε συντελεστή μη εκπλήρωσης υποχρέωσης 100 %. Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης υποχρέωσης με συντελεστή 50 % ([22]), η αξία ενίσχυσης θα ήταν σημαντικά χαμηλότερη και θα ανερχόταν σε περίπου 25 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, ένας ιδιώτης επενδυτής θα λάμβανε υπόψη επίσης κεφαλαιακά έξοδα ύψους περίπου 10 εκατ. ευρώ ([23]). Ως εκ τούτου, η συνολική αξία της εγγύησης θα ανερχόταν σε περίπου 35 εκατ. ευρώ μείον των τόκων εγγύησης ύψους 1,8 εκατ. ευρώ.

([20]) 900 εκατ. ευρώ × 5,47 % = 49,1 εκατ. ευρώ.
([21]) 49,1 εκατ. ευρώ – (900 × 0,2 %) = 47,3 εκατ. ευρώ.
([22]) Πρβλ. Moody's Investor Service, «Default and Recovery Rates of Corporate Bond Issuers: 2000».
([23]) Βάσει συντελεστή φερεγγυότητας 8 %.

(85) Η Αυστρία εκτίμησε την αξία της εγγύησης βάσει του θεωρητικού πλεονεκτήματος αναχρηματοδότησης της κρατικής ενίσχυσης για την BAWAG-PSK. Λόγω της εγγύησης μειώθηκε το ασφάλιστρο κινδύνου κατά περίπου 0,2 % ([24]). Λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις που υπολογίστηκαν στην αξιολόγηση, ύψους 24,7 δισεκατ. ευρώ, η οικονομική αξία της εγγύησης θα ανερχόταν σε 49,4 εκατ. ευρώ.

(86) Η Αυστρία διευκρίνισε ότι το στοιχείο ενίσχυσης σε κάθε περίπτωση θα απείχε κατά πολύ από την ονομαστική αξία της εγγύησης. Η κεφαλαιαγορά διαθέτει υβριδικά μέσα ιδίων κεφαλαίων που παρουσιάζουν έντονα χαρακτηριστικά υποχρεώσεων, οι οποίες αναγνωρίζονται από το δίκαιο τραπεζικής εποπτείας ως βασικό ίδιο κεφάλαιο. Επιπλέον, βάσει των διατάξεων του δικαίου τραπεζικής εποπτείας τα όργανα αυτά διαθέτουν μεγάλη ελάχιστη διάρκεια, κατά κανόνα τουλάχιστον 10 έτη. Για τα όργανα αυτά υπάρχει σταθερή αξίωση φορολόγησης η οποία υπερβαίνει ασφαλώς το ποσό που θα απαιτούνταν για ένα μέσο μονοετούς διάρκειας. Τράπεζες με δείκτη αξιολόγησης συγκρίσιμο με αυτόν της BAWAG-PSK εξέδωσαν, κατά την περίοδο άνοιξη/καλοκαίρι 2006, υβριδικά κεφάλαια με δεκαετή ελάχιστη διάρκεια και επιτόκιο περίπου 5,1 %:

Πίνακας 3

Εκδόσεις υβριδικών κεφαλαίων από τράπεζες με συγκρίσιμο δείκτη αξιολόγησης

Εκδούσα αρχή	Ημερομηνία έκδοσης	Αξιολόγηση κατά την περίοδο έκδοσης	Επιτόκιο
Banca Italease	6 Ιουνίου 2006	Moody's: Baa2 Fitch: BBB+ Composite: BBB	5,159 %
AIB UK	6 Ιουνίου 2006	Moody's: A2 S&P: A– Fitch: A+ Composite: A	5,142 %

Αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της επιχείρησης

(87) Η Αυστρία συμπλήρωσε το σχέδιο αναδιάρθρωσης με ένα επικαιροποιημένο σενάριο ενδιάμεσης περίπτωσης και μια ανάλυση ευαισθησίας με αισιόδοξο και απαισιόδοξο σενάριο.

(88) Το σενάριο ενδιάμεσης περίπτωσης έχει ως εξής (πίνακας 4):

Πίνακας 4

(σε εκατ. ευρώ)

Υπολογισμός κερδών και ζημιών βάσει του Εμπορικού Κώδικα						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Καθαρά έσοδα από τόκους	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Έσοδα συμμετοχών	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Έσοδα προμηθειών	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Λοιπά επιχειρησιακά έσοδα	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Έσοδα επιχείρησης	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Δαπάνες προσωπικού	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Λειτουργικές δαπάνες	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Αποσβέσεις	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Λοιπά επιχειρησιακά έξοδα	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Αποτέλεσμα επιχείρησης	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Πρόληψη κινδύνου και εκτίμηση πάγιων χρηματοοικονομικών στοιχείων	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Αποτέλεσμα συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Φόροι	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Ετήσιο πλεόνασμα	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

([24]) Βάσει της αλλαγής των αποκλίσεων πράξεων ανταλλαγής (swap spreads) πριν και μετά την παροχή κρατικής ενίσχυσης.

(89) Η Αυστρία δήλωσε ότι, με βάση τις σημερινές συνθήκες της αγοράς, κρίθηκε απαραίτητη η επικαιροποίηση του σχεδιασμού για το έτος 2007. Το ετήσιο πλεόνασμα ύψους […] εκατ. ευρώ μειώθηκε σε περίπου […] % του αρχικά αναμενόμενου ποσού. Η Αυστρία διασαφήνισε τις υποθέσεις στις οποίες βασίστηκε το σενάριο ενδιάμεσης περίπτωσης καθώς και τους σημαντικότερους χρηματοοικονομικούς δείκτες. Ο σχεδιασμός για το έτος 2008 και τα έτη που ακολουθούν παρέμεινε αμετάβλητος.

(90) Οι σημαντικότεροι λόγοι για τις αλλαγές στο σενάριο ενδιάμεσης περίπτωσης είναι:

— η μακροπρόθεσμη τροποποίηση της αύξησης της καμπύλης επιτοκίων,

— η απρόσμενα αργή επιστροφή των καταθέσεων και λογαριασμών πελατών που απωλέσθηκαν κατά τις μαζικές αναλήψεις,

— το αδιέξοδο ρευστότητας και η αναγκαιότητα εκποίησης στοιχείων ενεργητικού για την αύξηση της ρευστότητας,

— η επίμονα αρνητική εικόνα που παρουσίαζαν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για την BAWAG-PSK,

— η στασιμότητα των πιστωτικών εργασιών ως απόρροια της ανεπαρκούς ρευστότητας.

(91) Η Αυστρία διασαφήνισε ότι οι σημαντικότερες παραδοχές οι οποίες στο αισιόδοξο και στο απαισιόδοξο σενάριο, αποκλίνουν μεταξύ τους είναι τα καθαρά έσοδα από τόκους, τα έσοδα από επενδύσεις και τα έσοδα από προμήθειες, η ανάπτυξη των εργασιών, οι δαπάνες προσωπικού και οι λειτουργικές δαπάνες καθώς και ο συντελεστής κινδύνου. Στο απαισιόδοξο σενάριο το αποτέλεσμα της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας αυξάνεται από […] εκατ. ευρώ το 2007 σε […] εκατ. ευρώ το 2011 και είναι έτσι κατά […] % περίπου χαμηλότερο από το αποτέλεσμα της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας που προβλέπεται στο σενάριο ενδιάμεσης περίπτωσης. Στο αισιόδοξο σενάριο το αποτέλεσμα της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας για το 2007 ανέρχεται σε […] εκατ. ευρώ και το 2011 σε […] εκατ. ευρώ. Ως εκ τούτου, στο αισιόδοξο σενάριο το αποτέλεσμα της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας για το έτος 2011 είναι περίπου κατά […] % υψηλότερο από αυτό στο σενάριο ενδιάμεσης περίπτωσης.

(92) Η Αυστρία εκτιμά ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης καθιστά εφικτή την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της BAWAG-PSK. Η διαδικασία υποβολής προσφορών που ολοκληρώθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 2006 αποτελεί το καλύτερο τεστ της αγοράς για την ευλογοφάνεια του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Η Cerberus με τη συνολική επένδυση των […] δισεκατ. ευρώ απέδειξε σαφώς ότι είναι πεπεισμένη για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της τράπεζας.

(93) Οι ειδικοί κίνδυνοι που σχετίζονται με τις αγωγές των πιστωτών της Refco στις Ηνωμένες Πολιτείες, τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων εκ μέρους των μετόχων της BAWAG-PSK έναντι των αμερικανών πιστωτών και τη δικαστική απόφαση για τις ρήτρες προσαρμογής επιτοκίων, κατά την άποψη της Αυστρίας, έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη στο σχέδιο αναδιάρθρωσης:

— ο κίνδυνος που θα μπορούσε να προκληθεί από αγωγές των πιστωτών της Refco στις ΗΠΑ είναι ελάχιστος και, ως εκ τούτου, δεν απαιτείται ειδικός συνυπολογισμός του στον ισολογισμό, καθώς θα μπορούσε να καλυφθεί από τα γενικότερα μέτρα πρόληψης κινδύνου,

— ο κίνδυνος μη εκπλήρωσης υποχρεώσεων εκ μέρους των μετόχων της BAWAG-PSK έναντι των αμερικανών πιστωτών δεν υφίσταται πλέον. Στις 18 Δεκεμβρίου 2006 η BAWAG-PSK και οι έμμεσοι και άμεσοι ιδιοκτήτες της σύναψαν συμφωνία σχετικά με τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών, με την οποία η BAWAG-PSK και οι ιδιοκτήτες παραιτήθηκαν αμοιβαία από το δικαίωμα αναγωγής,

— ο αυξανόμενος κίνδυνος που απορρέει από τη δικαστική απόφαση για τις ρήτρες προσαρμογής επιτοκίων λαμβάνεται υπόψη στις γενικές προβλέψεις στον ισολογισμό της BAWAG-PSK.

(94) Η Αυστρία υπενθυμίζει ότι ιδρύθηκαν δύο εταιρείες ειδικού σκοπού (στο εξής «SPV») αφενός από ιδιωτικές τράπεζες και, αφετέρου, από ασφαλιστικές εταιρείες προκειμένου να εξασφαλίσουν το δείκτη βασικού ιδίου κεφαλαίου της BAWAG-PSK όπως προβλέπεται από το τραπεζικό δίκαιο.

Αποτροπή αθέμιτων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού

(95) Η Αυστρία εκτιμά ότι η ίδρυση των SPV για την ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων της BAWAG-PSK με τη συμμετοχή πολλών αυστριακών τραπεζών αφενός και αυστριακών ασφαλιστών αφετέρου αποδεικνύει ότι οι ανταγωνιστές, από τη σκοπιά τους, αντιμετώπισαν τα οικονομικά προβλήματα της BAWAG-PSK ως αφορμή για την ενεργοποίηση βραχυπρόθεσμων μέτρων υποστήριξης προς όφελος της διασφάλισης της φήμης της αυστριακής χρηματαγοράς. Θα ήταν παράλογο οι ανταγωνιστές να παρέχουν προσωρινά οικονομική βοήθεια στην BAWAG-PSK με τη βοήθεια των SPV και ταυτόχρονα, λόγω της κρατικής ενίσχυσης, αντιμετώπιζαν τη στρέβλωση του ανταγωνισμού. Επιπλέον, η στάση των τραπεζών και των ασφαλιστών έδειξε ότι η διασφάλιση της συνέχισης της λειτουργίας της BAWAG-PSK μέσω της κρατικής ενίσχυσης δεν θεωρήθηκε ούτε θεωρείται ως στρέβλωση του ανταγωνισμού. Άλλωστε κανείς τρίτος δεν υπέβαλε παρατήρηση στην Επιτροπή σχετικά με την απόφασή της για κίνηση της διαδικασίας. Ως εκ τούτου, η κρατική ενίσχυση από την πλευρά των λοιπών ανταγωνιστών δεν προκάλεσε στρέβλωση του ανταγωνισμού.

(96) Η Αυστρία θεωρεί ότι η πώληση της BAWAG-PSK από τον προηγούμενο ιδιοκτήτη της, την ÖGB, συνιστά σημαντικό αντισταθμιστικό μέτρο. Η πώληση υπογραμμίζει την κοινή βούληση για εντατική αναδιάρθρωση της τράπεζας. Όταν πωλείται μια προβληματική επιχείρηση, η πώλησή της αποτελεί σημαντικό βήμα προς την εντατική αναδιάρθρωσή της. Γενικότερα, όπως εκτιμά η Αυστρία, λαμβάνεται ως αφετηρία η άποψη ότι μια επιχείρηση υπό τον έλεγχο ενός νέου, ιδιώτη ιδιοκτήτη έχει περισσότερες πιθανότητες μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και διασφαλίζεται έτσι ότι η επιχείρηση δεν θα έχει ανάγκη δεύτερης κρατικής ενίσχυσης ([25]). Ακόμη και αν στην προκειμένη περίπτωση δεν υπήρξε ιδιωτικοποίηση, η συνολική μεταβίβαση της BAWAG-PSK στα χέρια ενός έμπειρου ιδιώτη επενδυτή αποτελεί σημαντικό βήμα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του παρελθόντος και για τη δυνατότητα μιας θετικής οικονομικής εξέλιξης. Επιπλέον, η πώληση της τράπεζας επέτρεψε την πολύ υψηλή ίδια συνεισφορά της BAWAG-PSK κατ' εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών με την οποία χρηματοδοτεί de facto σε ποσοστό 100 % η ίδια η τράπεζα την αναδιάρθρωσή της. Μέσω της πώλησης της BAWAG-PSK μπορεί να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα της τράπεζας, καθώς οι ιδιοκτήτες της BAWAG-PSK με τη βοήθεια της τιμής πώλησης θα μπορούσαν, μεταξύ άλλων, να καλύψουν και τις υποχρεώσεις τους έναντι της τράπεζας. Κατά αυτόν τον τρόπο, καλύπτονται οι τρέχουσες απαιτήσεις της BAWAG-PSK. Η πώληση αποδεικνύεται, ως εκ τούτου, στοιχείο-κλειδί για την αναδιάρθρωση της BAWAG-PSK. Τα σχετικά έξοδα δεν χρηματοδοτούνται σε καμία περίπτωση από την εγγύηση αλλά στο σύνολό τους από την πώληση της τράπεζας.

(97) Η Αυστρία κοινοποίησε στην Επιτροπή ότι έχουν πραγματοποιηθεί ήδη οι ακόλουθες αποεπενδύσεις.

Πίνακας 5

Επισκόπηση των αποεπενδύσεων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί

Μέτρο	Επιχειρηματικός τομέας	Χρόνος διεκπεραίωσης
Πώληση Bank Frick & Co.	Λιανική τραπεζική	19 Ιουλίου 2006
Πώληση Österreichische Nationalbank	Κεντρική Τράπεζα	12 Ιουλίου 2006
Πώληση Kinomax Sp.zo.o.	Υπηρεσίες ακινήτων	14 Δεκεμβρίου 2006
Πώληση ακίνητης περιουσίας στη Βιέννη, 1010 Βιέννη	Υπηρεσίες ακινήτων	8 Μαΐου 2006
Πώληση HOBEX AG	Πάγιες εντολές πληρωμής	29 Μαρτίου 2007
Πώληση Funk International Austria GmbH	Ασφαλειομεσίτης	1η Ιανουαρίου 2007
Πώληση Cosmos Elektrohandel GmbH & Co KG ή COSMOS Geschäftsführungs- und Beteiligungs-GmbH	Λιανικό εμπόριο	14 Σεπτεμβρίου 2006
Voestalpine AG	Χάλυβας	9 Νοεμβρίου 2006 έως 13 Απριλίου 2007

(98) Η Αυστρία διαβίβασε στην Επιτροπή πρόσθετες δεσμεύσεις της BAWAG-PSK:

α) Η BAWAG-PSK AG προτίθεται να εκποιήσει τα ακόλουθα στοιχεία ενεργητικού σε τρίτο, ανεξάρτητο του ομίλου BAWAG-PSK:

i) εκποίηση συμμετοχής άνω του 50 % στην PSK Versicherung AG και στην BAWAG-Versicherung Aktiengesellschaft με ισχύ ισολογισμού το αργότερο στις […] και παραχώρηση στον αγοραστή δικαιώματος επαναγοράς των υπολοιπόμενων μεριδίων·

ii) ολοκλήρωση της εκποίησης ακινήτων αξίας […] εκατ. ευρώ περίπου με συνολική ισχύ ισολογισμού το αργότερο έως τις […]·

([25]) Απόφαση της Επιτροπής, της 12ης Οκτωβρίου 1994, σχετικά με την κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε από τη Γαλλία υπέρ του Ομίλου Bull με τη μορφή μη κοινοποιηθείσας αύξησης μετοχικού κεφαλαίου (ΕΕ L 386 της 31.12.2004, σ. 1), αιτιολογική σκέψη 10· απόφαση της Επιτροπής, της 26ης Ιουλίου 1995, σχετικά με την υπό όρους έγκριση της ενίσχυσης που χορηγήθηκε από τη Γαλλία υπέρ της τράπεζας Crédit Lyonnais (ΕΕ L 308 της 21.12.1995, σ. 92), αιτιολογική σκέψη 116· απόφαση της Επιτροπής, της 21ης Ιουνίου 1995, σχετικά με ενίσχυση που χορηγήθηκε από την Ιταλία υπέρ της εταιρίας Enichem Agricoltura SpA (ΕΕ L 28 της 6.2.1996, σ. 18), αιτιολογική σκέψη 26· απόφαση της Επιτροπής, της 3ης Ιουλίου 2001, σχετικά με την κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε από την Ισπανία για την αναδιάρθρωση της Babcock Wilcox España SA (ΕΕ L 67 της 9.3.2002, σ. 50), αιτιολογική σκέψη 40· απόφαση της Επιτροπής, της 16ης Σεπτεμβρίου 1998, σχετικά με την υπό όρους έγκριση της ενίσχυσης που χορηγήθηκε από την Ιταλία υπέρ της Società Italiana per Condotte d'Acqua SpA (ΕΕ L 129 της 22.5.1999, σ. 30), αιτιολογική σκέψη 35· απόφαση της Επιτροπής, της 16ης Σεπτεμβρίου 1998, σχετικά με την υπό όρους έγκριση της ενίσχυσης που χορηγήθηκε από την Ιταλία υπέρ της Italstrade SpA (ΕΕ L 109 της 27.4.1999, σ. 1), αιτιολογική σκέψη 2.

iii) εκποίηση της συμμετοχής […] % στην […] με ισχύ ισολογισμού το αργότερο έως τις […]·

iv) εκποίηση της συμμετοχής του 42,56 % στην ATV Privat-TV Services AG με ισχύ ισολογισμού το αργότερο έως τις […]·

v) εκποίηση της […] με ισχύ ισολογισμού το αργότερο έως τις […].

β) Ο όμιλος BAWAG-PSK θα μειώσει το ύψος του δανείου στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Αυστρίας από […] δισεκατ. ευρώ σε […] δισεκατ. ευρώ στο τέλος του οικονομικού έτους […] και θα διατηρήσει το ποσό αυτό ως ανώτατο όριο για χρονική διάρκεια […], ήτοι έως τις […]. Εξαιρούνται υφιστάμενες υποχρεώσεις επιχειρήσεων του ομίλου BAWAG-PSK από μελλοντικές δόσεις σε διαδικασίες προμήθειας που θα έχουν ήδη τεθεί σε ισχύ.

γ) Η BAWAG-PSK AG δεσμεύεται για διάρκεια […], ξεκινώντας στις […], να συμμέχει σε διαδικασίες υποβολής προσφορών όπου η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Αυστρίας αναθέτει σε βασικούς διαπραγματευτές την έκδοση κρατικών ομολογιών (state bonds).

δ) Η BAWAG-PSK AG θα κλείσει […] υποκαταστήματα στη Βιέννη έως τις […].

ε) Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2010 δεν θα χορηγηθούν στην BAWAG-PSK άλλες ενισχύσεις ως ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, ενισχύσεις στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ερευνητικών προγραμμάτων, ενισχύσεις για μέτρα γενικής επαγγελματικής εκπαίδευσης ή μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας στο πλαίσιο εγκεκριμένων καθεστώτων.

(99) Η Αυστρία διαβίβασε λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την αξία και την ισχύ μείωσης των επιμέρους αντισταθμιστικών μέτρων. Εκτιμά ότι τα μέτρα αυτά (συμπεριλαμβανομένης της μαζικής ανάληψης καταθέσεων –βλέπε αιτιολογική σκέψη 103) θα έχουν ως αποτέλεσμα το σύνολο ισολογισμού του ομίλου να είναι συνολικά κατά […] % χαμηλότερο συγκριτικά με το έτος 2005.

(100) Η Αυστρία διασαφήνισε το λόγο για τον οποίο περαιτέρω μειώσεις θα διακύβευαν τη βιωσιμότητα της τράπεζας. Υπενθύμισε ότι η αυστριακή αγορά τραπεζών είναι ήδη έντονα συγκεντρωτική, όπου κυριαρχούν τέσσερις τραπεζικοί όμιλοι –η τράπεζα Austria Creditanstalt, ο όμιλος τραπεζών/ταμιευτηρίων ERSTE, ο όμιλος Raiffeisen και η BAWAG-PSK. Οι όμιλοι αυτοί κατέχουν στον τομέα των συναλλαγών με ιδιώτες και εταιρείες συνολικό μερίδιο αγοράς 90-100 %. Τα υπόλοιπα πιστωτικά ιδρύματα διαδραματίζουν πολύ μικρό ρόλο. Ως εκ τούτου, ο αυστριακός τραπεζικός τομέας προσομοιάζει ήδη σήμερα σε ολιγοπώλιο. Στην περίπτωση πτώχευσης της BAWAG-PSK, τα μερίδια αγοράς της θα περνούσαν κατά πάσα πιθανότητα στους τρεις μεγαλύτερους ανταγωνιστές της στον τραπεζικό τομέα. Κάτι τέτοιο θα ενίσχυε ακόμη περισσότερο την ήδη σημαντική θέση που κατέχουν στην αγορά. Για τις αγορές τραπεζικών υπηρεσιών υπάρχουν ειδικές νομικές και θεσμικές παράμετροι. Λόγω των υφιστάμενων σημαντικών φραγμών εισόδου στην αγορά ιδιωτικών και εταιρικών πελατών, ακόμη και μερίδια αγοράς ύψους 30 % θα σήμαιναν δεσπόζουσα θέση στην αγορά ([26]). Σε περίπτωση πτώχευσης της BAWAG-PSK θα υπήρχε συνεπώς κίνδυνος οι τρεις όμιλοι τραπεζών στην Αυστρία να αποκτήσουν ή να ενισχύσουν μια ήδη ισχυρή θέση στην αγορά, γεγονός που αυξάνει σημαντικά τον κίνδυνο δημιουργίας ολιγοπωλιακής κατάστασης στην αγορά. Θα δημιουργούνταν έτσι μια κατάσταση στην οποία θα έπρεπε να χορηγηθούν κρατικές ενισχύσεις προκειμένου να αποφευχθεί η εδραίωση ή η ενίσχυση ενός ολιγοπωλείου που θα είχε δεσπόζουσα επιρροή στην αγορά.

(101) Η Αυστρία δήλωσε ότι η BAWAG-PSK διαθέτει μετριοπαθή μερίδια αγοράς στον τομέα των ιδιωτικών και εταιρικών πελατών, τα οποία μάλιστα το 2006 μειώθηκαν ακόμη περισσότερο. Από τον παρακάτω πίνακα έχουν αφαιρεθεί τα μερίδια αγοράς ([27]) του 2006 (πίνακας 6):

Πίνακας 6

Προϊόντα ανά επιχειρηματικό τομέα		Μερίδιο αγοράς 2005	Μερίδιο αγοράς 2006
Καταθέσεις πελατών εσωτερικού	Ιδιωτικοί πελάτες	12 %	[…]
	Εταιρικοί πελάτες	8 %	[…]
Πιστωτικές εργασίες με πελάτες εσωτερικού, συμπεριλαμβανομένων ενυπόθηκων πιστώσεων	Ιδιωτικοί πελάτες	6 %	[…]
	Εταιρικοί πελάτες	8 %	[…]

Τα αντίστοιχα μερίδια αγοράς των τριών μεγαλύτερων τραπεζικών ομίλων σε όλους τους παραπάνω τομείς είναι μεγαλύτερα του 20 %.

([26]) Απόφαση της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 1997, Bank Austria/Creditanstalt, COMP IV/M.873, αιτιολογική σκέψη 46 στοιχείο στ).

([27]) Η Αυστρία αναφέρει ενδεικτικά τα μερίδια αγοράς στην απόφαση της Επιτροπής της 28ης Φεβρουαρίου 2007 για τον έλεγχο συγχώνευσης, Cerberus/BAWAG-PSK, COMP/M.4565.

(102) Η Αυστρία διευκρίνισε ότι, ως συνέπεια των απωλειών που προκάλεσαν οι μαζικές αναλήψεις καταθέσεων, η ρύθμιση για τη χρήση πληρωμών στο πλαίσιο της συμφωνίας εγγύησης και η ενδεχόμενη ισχύς των αντισταθμιστικών μέτρων στον αυστριακό τραπεζικό τομέα κρίνεται πολύ σημαντική για την αξιολόγηση των αντισταθμιστικών μέτρων.

(103) Αναφορικά με την απώλεια μεριδίων αγοράς λόγω των μαζικών αναλήψεων καταθέσεων, η Αυστρία εκτιμά ότι η θέση της τράπεζας στην αγορά είχε ήδη αποδυναμωθεί σημαντικά λόγω της μείωσης των καταθέσεων όψεως και ταμιευτηρίου κατά περίπου […] δισεκατ. ευρώ από τα τέλη Σεπτεμβρίου 2005 έως τον Ιούνιο 2006. Λόγω της «μαζικής υστερίας» που συντηρούσαν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν υπήρχε πιθανότητα αποφυγής της κατάρρευσης των υπηρεσιών καταθέσεων ταμιευτηρίου. Η ενίσχυση, συνεπώς, δεν στρέβλωσε σε καμία περίπτωση τον ανταγωνισμό υπέρ της BAWAG-PSK. Η Αυστρία θεωρεί ότι οι μαζικές αναλήψεις καταθέσεων που είχαν ως αποτέλεσμα για την BAWAG-PSK την απώλεια μεριδίου της αγοράς συνιστούν αντισταθμιστικό μέτρο.

(104) Ως εκ τούτου, η Αυστρία έκρινε ότι η υψηλή τιμή πώλησης είναι σημαντικός παράγοντας για την επιτυχή αναδιάρθρωση και τη συνέχιση λειτουργίας της τράπεζας. Οιαδήποτε πτώση της τιμής πώλησης σε λιγότερα από […] δισεκατ. ευρώ εξαιτίας αντισταθμιστικών μέτρων θα είχε άμεσες επιπτώσεις στην τράπεζα. Η συρρίκνωση της αξίας της BAWAG-PSK κατόπιν αντισταθμιστικών μέτρων θα ελάττωνε τις πιθανότητες επίτευξης της απαιτούμενης για την κάλυψη των υποχρεώσεων τιμής πώλησης.

(105) Η Αυστρία διασαφήνισε ότι τα αντισταθμιστικά μέτρα θα είχαν επίσης αρνητικές επιπτώσεις για τη διάρθρωση της αγοράς του αυστριακού τραπεζικού τομέα. Η πώληση αυστριακών τραπεζικών υποκαταστημάτων της BAWAG-PSK σε ένα από τα άλλα τρία μεγάλα πιστωτικά ιδρύματα της Αυστρίας θα προκαλούσε έντονους προβληματισμούς στο θέμα του ελέγχου των συγχωνεύσεων. Η πώληση υποκαταστημάτων σε αλλοδαπό πιστωτικό ίδρυμα θα συνεπαγόταν τον κίνδυνο οι τραπεζικοί πελάτες της BAWAG-PSK (κυρίως ιδιώτες και μεσαίες επιχειρήσεις) να προτιμήσουν άλλες αυστριακές τράπεζες, γεγονός που θα ενίσχυε περαιτέρω τον ήδη συγκεντρωτικό χαρακτήρα της αυστριακής αγοράς τραπεζών. Σύμφωνα προς τις κατευθυντήριες γραμμές, η Επιτροπή οφείλει να διαμορφώσει στην περίπτωση αυτή αντισταθμιστικά μέτρα κατά τρόπο που να αποτρέπεται μια παρόμοια κατάσταση.

Περιορισμός της ενίσχυσης στο ελάχιστο

(106) Η Αυστρία δήλωσε ότι η υπό εξέταση ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο διότι δεν πρόκειται για διαρκή εισφορά κεφαλαίου αλλά για ορισμένης διάρκειας, υπό όρους εγγύηση η οποία ήταν απαραίτητη για τη διασφάλιση επαρκούς ρευστότητας.

(107) Η Αυστρία επεσήμανε ότι μετά την υπογραφή της σύμβασης πώλησης στις 30 Δεκεμβρίου 2006, η BAWAG-PSK είναι σε θέση να παράσχει την προβλεπόμενη στο σχέδιο αναδιάρθρωσης ιδία συνεισφορά. Η χρηματοδότηση της αναδιάρθρωσης διασφαλίζεται σε ποσοστό 100 % από την ίδια την BAWAG-PSK. Ακόμη και η εισφορά κεφαλαίου ύψους 600 εκατ. ευρώ πρέπει να θεωρηθεί ως ιδία συνεισφορά.

VI. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΛΛΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

(108) Κατόπιν της δημοσίευσης της απόφασης σχετικά με την κίνηση της διαδικασίας στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* δεν διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή παρατηρήσεις άλλων ενδιαφερομένων.

VII. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η BAWAG-PSK κατά τη χρονική στιγμή της παροχής ενίσχυσης αποτελούσε προβληματική επιχείρηση

(109) Σύμφωνα προς την αιτιολογισκή σκέψη 9 των κατευθυντήριων γραμμών, μία επιχείρηση είναι προβληματική εφόσον δεν είναι ικανή, με δικούς της οικονομικούς πόρους ή με τους πόρους που είναι ικανή να εξασφαλίσει από τους ιδιοκτήτες/μέτοχους της και τους πιστωτές της, να ανακόψει τη ζημιογόνο πορεία της η οποία, χωρίς εξωτερική παρέμβαση από το κράτος, θα την οδηγήσει προς μία σχεδόν βέβαιη οικονομική εξαφάνιση βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα.

(110) Η Αυστρία, στις παρατηρήσεις της για την κίνηση της διαδικασίας ελέγχου, δεν αντέκρουσε την άποψη της Επιτροπής βάσει της οποίας η BAWAG-PSK αποτελεί προβληματική επιχείρηση σύμφωνα προς τις κατευθυντήριες γραμμές.

(111) Η Επιτροπή εκτιμά ότι η τράπεζα χωρίς την ανάληψη ευθύνης δεν θα ήταν σε θέση να ανταπεξέλθει επαρκώς στη διαρκή μείωση των καταθέσεων. Όπως φαίνεται στους ετήσιους λογαριασμούς του 2005, οι ελεγκτές δεν θα μπορούσαν να χορηγήσουν, βάσει των ετήσιων λογαριασμών της BAWAG-PSK, πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις όσον αφορά τη συνέχιση της επιχείρησης.

(112) Κατά συνέπεια, η BAWAG-PSK χωρίς την παροχή εγγύησης θα υποχρεωνόταν εντός λίγων εβδομάδων να κηρύξει χρεοκοπία/πτώχευση.

(113) Επιπλέον, η Επιτροπή εκτιμά ότι η ÖGB χωρίς υποστήριξη δεν θα ήταν σε θέση να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της θυγατρικής εταιρείας της. Το γεγονός ότι η BAWAG-PSK υποχρεώθηκε σε διόρθωση της αξίας των υποχρεώσεων ύψους […] εκατ. ευρώ έναντι των ιδιοκτητών της, επιβεβαιώνει την παραπάνω άποψη.

(114) Βάσει των παραπάνω προκύπτει ότι η BAWAG-PSK, κατά τη χρονική στιγμή παροχής της εγγύησης, αποτελούσε προβληματική επιχείρηση σύμφωνα προς την αιτιολογική σκέψη 9 των κατευθυντήριων γραμμών. Ως εκ τούτου, τα προβλήματα της BAWAG-PSK έχουν προκύψει σαφώς από την ίδια την τράπεζα και είναι υπερβολικά δύσκολα ώστε να επιλυθούν από τον όμιλο στον οποίο ανήκει η τράπεζα. Ούτε η ÖGB ούτε η AVB θα ήταν σε θέση να αναδιαρθρώσουν την BAWAG-PSK χωρίς κρατική υποστήριξη. Για τον λόγο αυτό, BAWAG-PSK είναι επιλέξιμη για ενίσχυση διάσωσης και/ή αναδιάρθρωσης σύμφωνα προς την αιτιολογική σκέψη 13 των κατευθυντήριων γραμμών.

(115) Οι επενδύσεις ιδιωτικών τραπεζών και ασφαλιστικών εταιρειών στις δύο SPV για την ενίσχυση των δεικτών βασικού ιδίου κεφαλαίου της BAWAG-PSK δεν ανήκουν στην ίδια κατηγορία με την κρατική εγγύηση. Οι ιδιωτικοί επενδυτές αναλαμβάνουν σημαντικά χαμηλότερο κίνδυνο σε σύγκριση με το κράτος μέσω της παρεχόμενης εγγύησης. Η Αυστρία δήλωσε ότι χωρίς την κρατική ενίσχυση προς την BAWAG-PSK κανένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα ήταν πρόθυμος να τοποθετήσει κεφάλαια που θα υπολογίζονταν ως ίδια κεφάλαια. Οι επενδύσεις που προέρχονταν από τον ιδιωτικό τομέα δεν αντίκεινται, ως εκ τούτου, στο γεγονός ότι η BAWAG-PSK συνιστούσε προβληματική επιχείρηση.

Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης

(116) Προκειμένου να εκτιμηθεί εάν ένα μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή πρέπει να ελέγξει εάν:

— χρηματοδοτείται από το κράτος ή με κρατικά μέσα,

— παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα,

— μέσω επιλεκτικής εύνοιας προς συγκεκριμένες επιχειρήσεις ή κλάδους παραγωγής θα μπορούσε να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό και αν

— επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

Χρήση κρατικών μέσων

(117) Προκειμένου να υφίσταται κρατική ενίσχυση, τα χρηματοοικονομικά μέσα πρέπει να είναι υπόλογα στο κράτος και να εξασφαλίζονται άμεσα ή έμμεσα με κρατικά μέσα.

(118) Στην προκειμένη περίπτωση πληρούνται αμφότεροι οι σωρευτικοί όροι, διότι το μέτρο συνιστά κρατική εγγύηση που εξασφαλίστηκε βάσει ομοσπονδιακού νόμου.

Επιλεκτικότητα

(119) Το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ απαγορεύει ενισχύσεις που ευνοούν συγκεκριμένες επιχειρήσεις ή κλάδους παραγωγής, ήτοι συνιστούν επιλεκτικές ενισχύσεις.

(120) Μέσω της παροχής εγγύησης ευνοείται αποκλειστικά η BAWAG-PSK. Ως εκ τούτου, το μέτρο κρίνεται ως επιλεκτικό.

Επιπτώσεις στις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές και στρέβλωση του ανταγωνισμού

(121) Δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της σσυνθήκης ΕΚ απαγορεύονται ενισχύσεις που επηρεάζουν τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές και στρεβλώνουν ή απειλούν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό.

(122) Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της νομικής εκτίμησης ενισχύσεων υποχρεούται να αποδείξει μόνον εάν οι εν λόγω ενισχύσεις δύνανται να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό και όχι αν οι ενισχύσεις αυτές έχουν πραγματικές επιπτώσεις στο ενδοκοινοτικό εμπόριο και στρεβλώνουν όντως τον ανταγωνισμό ([28]). Εάν η ενίσχυση ενός κράτους μέλους ενισχύει τη θέση μιας επιχείρησης έναντι άλλων ανταγωνιστών στο ενδοκοινοτικό εμπόριο, η ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης θεωρείται ότι επηρεάστηκε από την ενίσχυση.

(123) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι ο τομέας των τραπεζών έχει ανοίξει εδώ και πολλά χρόνια στον ανταγωνισμό. Ο ανταγωνισμός, που υφίστατο υπό όρους ήδη στο πλαίσιο της προβλεπόμενης από τη συνθήκη ΕΚ ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων, έχει βελτιωθεί μέσω της αυξανόμενης απελευθέρωσης του τομέα.

(124) Η BAWAG-PSK διαθέτει υποκαταστήματα και θυγατρικές εταιρείες σε διάφορα κράτη μέλη, ειδικότερα στην Τσεχική Δημοκρατία, στη Σλοβακία, στη Σλοβενία, στην Ουγγαρία και στη Μάλτα. Αντιστρόφως, στην Αυστρία δραστηριοποιούνται τράπεζες άλλων κρατών μελών είτε άμεσα μέσω υποκαταστημάτων και αντιπροσωπειών είτε έμμεσα μέσω του ελέγχου τραπεζών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα στην Αυστρία.

(125) Τέλος, στον τραπεζικό τομέα πραγματοποιούνται συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Η εγγύηση ενισχύει την BAWAG-PSK έναντι άλλων τραπεζικών επιχειρήσεων με τις οποίες βρίσκεται σε ανταγωνισμό στο πλαίσιο του ενδοκοινοτικού εμπορίου. Η εγγύηση είναι, ως εκ τούτου, σε θέση να επηρεάσει τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές και να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό.

([28]) Βλέπε, μεταξύ άλλων, την απόφαση της 29ης Απριλίου 2004 στην υπόθεση C-372/97, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-3679, σκέψη 44.

Ύπαρξη οικονομικού πλεονεκτήματος

(126) Κριτήριο για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης αποτελεί η παροχή πλεονεκτήματος στον αποδέκτη μέσω του μέτρου.

(127) Σύμφωνα προς την αιτιολογική σκέψη 4.2 της ανακοίνωσης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή εγγύησης, μια εγγύηση δεν συνιστά κρατική ενίσχυση διότι δεν υφίσταται οικονομικό πλεονέκτημα, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες τέσσερις προϋποθέσεις:

α) ο δανειζόμενος δεν αντιμετωπίζει οικονομικά προβλήματα·

β) ο δανειζόμενος θα μπορούσε καταρχήν να λάβει δάνειο από τις κεφαλαιαγορές χωρίς οποιαδήποτε παρέμβαση του κράτους·

γ) η εγγύηση συνδέεται με συγκεκριμένη οικονομική συναλλαγή, αφορά καθορισμένο μέγιστο ποσό, δεν καλύπτει ποσοστό μεγαλύτερο του 80 % του οφειλόμενου δανείου ή άλλης οικονομικής υποχρέωσης και δεν είναι ανοικτού τύπου·

δ) ο δανειζόμενος καταβάλλει το τίμημα που προβλέπει η αγορά για την εγγύηση.

(128) Η Επιτροπή εκτιμά ότι στην προκειμένη περίπτωση η προϋπόθεση α) δεν πληρούται καθώς κατά τη χρονική στιγμή της παροχής εγγύησης η BAWAG-PSK αποτελούσε προβληματική επιχείρηση.

(129) Επιπλέον, κανένας παράγοντας της αγοράς δεν θα παρείχε εγγύηση με επιτόκιο εγγύησης 0,2 % που κατέβαλε η BAWAG-PSK. Όπως δήλωσε η Αυστρία, η συνήθης για την αγορά αμοιβή ανέρχεται μεταξύ 32 και 49 εκατ. ευρώ ετησίως. Ως εκ τούτου, δεν πληρούται ούτε η προϋπόθεση δ).

(130) Κατά συνέπεια, η κρατική ενίσχυση παρέχει στην BAWAG-PSK πλεονέκτημα.

Τελικό συμπέρασμα

(131) Η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι η παροχή εγγύησης από το κράτος υπέρ της BAWAG-PSK συνιστά κρατική ενίσχυση.

Παράνομος χαρακτήρας της κρατικής ενίσχυσης

(132) Η ενίσχυση χορηγήθηκε από την Αυστρία στις 8 Μαΐου 2006 με αναδρομική ισχύ από τις 31 Δεκεμβρίου 2005, ήτοι πριν από την έκδοση απόφασης της Επιτροπής σχετικά με το συμβιβάσιμο της ενίσχυσης με την κοινή αγορά.

Ποσό ενίσχυσης

(133) Για τον καθορισμό του στοιχείου ενίσχυσης που περιέχεται στην εγγύηση, η Επιτροπή πρέπει να ελέγξει εάν και υπό ποιους όρους και προϋποθέσεις ένας επενδυτής/εγγυητής υπό κανονικές οικονομικές συνθήκες αγοράς θα παρείχε εγγύηση υπό ανάλογες συνθήκες.

(134) Ένας υποθετικός επενδυτής συμπεριφέρεται όπως ένας συνετός κεφαλαιοδότης ([29]), ο οποίος επιθυμεί να μεγιστοποιήσει τα κέρδη του χωρίς ωστόσο να αναλάβει προς αντάλλαγμα υπερβολικο ρίσκο ([30]).

(135) «Τέλος, η σύγκριση μεταξύ της συμπεριφοράς δημόσιου και ιδιώτη επενδυτή πρέπει να στοιχειοθετηθεί ενόψει της συμπεριφοράς που θα επιδείκνυε, κατά την επίδικη πράξη, ιδιώτης επενδυτής, βάσει των διαθεσίμων τότε στοιχείων και των προβλέψιμων τότε εξελίξεων.» ([31]). Τα γεγονότα που διαδέχονται τη λήψη μιας επενδυτικής απόφασης δεν είναι σχετικά για την αξιολόγηση του ποσού ενίσχυσης που περιέχεται στην εγγύηση ([32]).

Ιδιαιτερότητα της εγγύησης που χορηγήθηκε από την Αυστρία

(136) Σύμφωνα προς την αιτιολογική σκέψη 3.1 της ανακοίνωσης το στοιχείο ενίσχυσης πρέπει να εκτιμηθεί λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της εγγύησης.

(137) Στην προκειμένη περίπτωση η παροχή εγγύησης χρησίμευσε ως εξασφάλιση για συγκεκριμένα επισφαλή δάνεια της BAWAG-PSK ύψους 900 εκατ. ευρώ. Μέσω της εγγύησης τα στοιχεία ενεργητικού ανέκτησαν την αξία τους και δεν κρίθηκε απαραίτητο να υπάρξουν διορθώσεις αξίας οι οποίες θα είχαν οδηγήσει σε περαιτέρω ζημίες ύψους 900 εκατ. ευρώ στους ετήσιους λογαριασμούς του 2005. Η ισχύς και ο χαρακτήρας της εγγύησης μπορούν υπό αυτό το πρίσμα να συγκριθούν με εκείνα που χαρακτηρίζουν μια εισφορά κεφαλαίου ([33]). Κατά αυτόν τον τρόπο, αποφεύχθηκε ο υποβιβασμός του δείκτη βασικού ιδίου κεφαλαίου της BAWAG-PSK κάτω των νόμιμων ελάχιστων απαιτήσεων.

([29]) Απόφαση της 16ης Μαΐου 2002 στην υπόθεση C-482/99, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-4397, σκέψη 71.

([30]) Απόφαση της 6ης Μαρτίου 2003 στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-228/99 και T-233/99, Westdeutsche Landsbank Girozentrale και Land Nordrhein-Westfalen/Επιτροπή, Συλλογή 2003, σ. II-43, σκέψη 255.

([31]) Συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-228/99 και T-233/99, σκέψη 246.

([32]) Απόφαση της 30ής Απριλίου1998 στην υπόθεση T-16/96, Cityflyer Express κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-757, σκέψη 76.

([33]) Πρβλ. κρατική ενίσχυση αριθ. C 44/2003 που προτίθεται να χορηγήσει η Αυστρία υπέρ της τράπεζας Burgenland (ΕΕ L 263 της 8.10.2005, σ. 8), αιτιολογική σκέψη 36.

(138) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η εν λόγω παροχή εγγύησης δεν μπορεί να συγκριθεί με μια εγγύηση που χορηγείται επί του συνόλου των υποχρεώσεων μιας τράπεζας ([34]). Σε παρόμοιες περιπτώσεις εγγυήσεων οι πιστωτές της τράπεζας διαθέτουν άμεσο δικαίωμα ενοχικής αξίωσης. Σε περίπτωση πτώχευσης ο εγγυητής υποχρεούται να καλύψει τις υποχρεώσεις που δεν μπορούν να εξοφληθούν από τα στοιχεία ενεργητικού της τράπεζας. Από οικονομικής άποψης, σε αυτόν τον τύπο εγγύησης μειώνονται οι δαπάνες αναχρηματοδότησης της τράπεζας μέσω ομολογιών. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η εγγύηση, καλύπτοντας σε περίπτωση μη εκπλήρωσης υποχρέωσης την αξία του 1,6 % περίπου του συνολικού ενεργητικού της τράπεζας, εμμέσως διασφαλίζει σε περιορισμένο εύρος και τις υποχρεώσεις, όμως η συνολική ισχύς της εγγύησης δεν μπορεί να θεωρηθεί συγκρίσιμη. Δεν μπορεί συνεπώς να συναχθεί τελικό συμπέρασμα για την προκειμένη περίπτωση βάσει της εγγύησης που χορηγήθηκε από τη Γαλλία στην υπόθεση CFF ([35]) και η οποία κάλυπτε όλες τις υποχρεώσεις της CFF.

(139) Υπό τους όρους που προβλέπονται στη συμφωνία εγγύησης υπάρχει δυνατότητα έγερσης αξίωσης εφόσον η τράπεζα συνεχίσει να απειλείται οικονομικά. Η BAWAG-PSK δήλωσε στους ετήσιους λογαριασμούς 2006 τα ακόλουθα: «Υπάρχει δυνατότητα έγερσης αξίωσης εγγύησης σε περίπτωση απειλής πτώχευσης της τράπεζας, καθώς η εγγύηση λήγει την 1η Ιουλίου 2007. Το κράτος μπορεί, μέσω της παράτασης της εγγύησης, να αποτρέψει την έγερση αξίωσης.» Ο εγγυητής θα έχανε στην περίπτωση αυτή έως και 900 εκατ. ευρώ, χωρίς να διατηρήσει στην τράπεζα μερίδια τα οποία θα του επέτρεπαν να συμμετάσχει σε μια μελλοντική ανοδική πορεία.

Σενάρια πώλησης

(140) Μια σημαντική προϋπόθεση για την παροχή της εγγύησης είναι η δέσμευση των μετόχων της BAWAG-PSK ενώπιον της ομοσπονδιακής κυβέρνησης να μεταβιβάσουν σε τρίτους όλες τις μετοχές που κατέχουν στην BAWAG-PSK ή στην AVB.

(141) Η εν λόγω υποχρέωση πώλησης συνιστά τη σημαντικότερη βάση για την εκτίμηση της εγγύησης.

([34]) Πρβλ. κρατικές εγγυήσεις υπέρ των γερμανικών κρατικών τραπεζών («υποχρέωση εγγύησης») ή των αυστριακών ταμιευτηρίων («εγγύηση μη εκπλήρωσης υποχρέωσης»), που κρίθηκαν αμφότερες παράνομες βάσει απόφασης της Επιτροπής.

([35]) Απόφαση της Επιτροπής της 26ης Ιουνίου 1999, K(1999) 2035, Crédit foncier de France (ΕΕ L 34 της 3.2.2001, σ. 36), αιτιολογική σκέψη 49. Η απόφαση στην υπόθεση CFF εκδόθηκε προτού τεθεί σε ισχύ η ανακοίνωση σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων.

(142) Η Επιτροπή εκτιμά ότι η έγερση αξίωσης και, κατ' επέκταση, το στοιχείο ενίσχυσης της εγγύησης εξαρτώνται άμεσα από τη συνολική επένδυση του εν δυνάμει αγοραστή και άρα από την τιμή πώλησης και την προθυμία του αγοραστή να αυξήσει τα ίδια κεφάλαια. Στο πλαίσιο αυτό υπενθυμίζει ότι η Αυστρία αναφέρει στο σχέδιο αναδιάρθρωσης «ότι η επιτυχία της εξυγίανσης και της συνέχισης της λειτουργίας της τράπεζας εξαρτώνται καθοριστικά από την υψηλή τιμή πώλησης. Οιαδήποτε μείωση της τιμής πώλησης κάτω των […] δισεκατ. ευρώ λόγω αντισταθμιστικών μέτρων επηρεάζει άμεσα την τράπεζα».

(143) Χωρίς την εισφορά πρόσθετων ιδίων κεφαλαίων ή βραχυπρόθεσμες μειώσεις των στοιχείων ενεργητικού υψηλού κινδύνου, η πιθανότητα έγερσης αξίωσης εγγύησης αυξάνεται αναλογικά προς την πτώση της συνολικής επένδυσης του αγοραστή κάτω από τα […] δισεκατ. ευρώ.

(144) Η Επιτροπή εξέτασε την εγγύηση και τους όρους έγερσης αξίωσης εγγύησης και συνάγει το συμπέρασμα ότι ένας ιδιώτης επενδυτής/εγγυητής κατά την ανάλυση κινδύνων, τη χρονική στιγμή της παροχής εγγύησης, θα είχε λάβε υπόψη τρία σημαντικά σενάρια:

α) πρώτο σενάριο: πώληση της τράπεζας πριν από τον Ιούνιο 2007 έναντι συνολικής επένδυσης (τιμή πώλησης + εισφορά κεφαλαίου) του αγοραστή ύψους άνω των […] δισεκατ. ευρώ ώστε η εγγύηση να παύσει την ημέρα σύναψης της συμφωνίας πώλησης χωρίς έγερση αξίωσης·

β) δεύτερο σενάριο: πώληση της τράπεζας πριν από τον Ιούνιο 2007 έναντι συνολικής επένδυσης μικρότερης των […] δισεκατ. ευρώ έτσι ώστε να εγερθεί μερική ή πλήρης αξίωση της εγγύησης·

γ) τρίτο σενάριο: η πώληση της BAWAG-PSK δεν πραγματοποιείται έως τον Ιούνιο 2007. Σε αυτή την περίπτωση η εγγύηση –ακόμη και αν το συνολικό ποσό της (λόγω ετήσιων πλεονασμάτων της τράπεζας ή συρρικνωμένων στοιχείων ενεργητικού υψηλού κινδύνου κ.λπ.) μειωθεί σταδιακά– πρέπει να παραταθεί επ' αόριστον. Σε αντίθετη περίπτωση, θα υπήρχε, κατά πάσα πιθανότητα, έγερση αξίωσης εγγύησης, γεγονός που θα προκαλούσε σοβαρές ζημίες για το κράτος.

(145) Αν και η Αυστρία υποστηρίζει ότι BAWAG-PSK θα μπορούσε μέσω της εισφοράς κεφαλαίων από νέους επενδυτές ([36]) ή κατόπιν διαδοχικών θετικών ετήσιων αποτελεσμάτων να δημιουργήσει τα απαραίτητα αποθέματα κεφαλαίου ή να καταρτίσει ένα άλλο λιγότερο φιλόδοξο σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο προβλέπει χαμηλότερο βασικό ίδιο κεφάλαιο και παρέχει στην τράπεζα περιθώριο για περαιτέρω μείωση του συνολικού ποσού εγγύησης, η Επιτροπή εκτιμά ότι ένας ιδιώτης επενδυτής/εγγυητής κατά τη χρονική στιγμή της εγγύησης δεν θα λάμβανε υπόψη ανάλογες υποθέσεις – χωρίς ασφαλώς να αποκλείεται ένα τέτοιο ενδεχόμενο-, διότι τα εναλλακτικά σενάρια θα ήταν υπερβολικά υποθετικά. Ειδικότερα, ένας ιδιώτης επενδυτής στην περίπτωση ενός σχεδίου αναδιάρθρωσης λιγότερο φιλόδοξου από το συγκεκριμένο στο οποίο βασίζονται τα σενάρια, θα λάμβανε ως αφετηρία το γεγονός ότι η Αυστρία θα χρειαστεί κατά πάσα περίπτωση τον Ιούλιο 2007 να παρατείνει την εγγύηση. Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με τη θέση της Αυστρίας ότι δεν ήταν σίγουρη η παράταση της εγγύησης τον Ιούλιο 2007 στην περίπτωση που η τράπεζα δεν θα είχε ακόμη πωληθεί. Χωρίς την παράταση της εγγύησης θα ήταν ακόμη πιο σίγουρη η έγερση πλήρους αξίωσης, καθώς η BAWAG-PSK δεν θα είχε συγκεντρώσει ακόμη τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για διατήρηση των αριθμητικών δεικτών που απαιτούνται από τις εποπτικές αρχές και θα απειλούνταν εκ νέου με πτώχευση.

(146) Η Επιτροπή έλεγξε τις υπόλοιπες δυνατότητες που πρότεινε η Αυστρία για τον τρόπο με τον οποίο θα καλύπτονταν οι ανάγκες σε ίδια κεφάλαια μετά τη λήξη της μονοετούς εγγύησης σε περίπτωση μη πώλησης της τράπεζας. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι υποθέσεις αυτές δεν έπρεπε μεν να αποκλειστούν, ωστόσο δεν θα είχαν ληφθεί υπόψη από έναν ιδιώτη επενδυτή/εγγυητή κατά τη χρονική στιγμή της παροχής εγγύησης, διότι τα εναλλακτικά σενάρια στα οποία βασίζονται είτε είναι υποθετικά είτε έχουν αρνητική επίπτωση στο επιχειρηματικό σχέδιο της τράπεζας. Βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα τα αναμενόμενα κέρδη δεν θα επέτρεπαν στην τράπεζα να βελτιώσει σημαντικά τον όγκο ιδίων κεφαλαίων της ([37]). Η μείωση των απαιτήσεων σε ίδια κεφάλαια μέσω της συρρίκνωσης των στοιχείων ενεργητικού υψηλού κινδύνου θα είχε αρνητικές επιπτώσεις στη μελλοντική αποδοτικότητα της τράπεζας ([38]), και η προσφυγή σε ξένο κεφάλαιο θα μπορούσε να συγκριθεί με μερική πώληση της τράπεζας ([39]).

([36]) Δεν είναι πιθανές οι εισφορές κεφαλαίων από μειοψηφούντες μετόχους ως απόρροια της υποχρέωσης πώλησης που επέβαλε η Αυστρία στην ÖGB.

([37]) Τα αναμενόμενα ετήσια αποτελέσματα της BAWAG-PSK για τη χρονική περίοδο των τριών πρώτων ετών (2006-2008) ανέρχονται συνολικά σε […] εκατ. ευρώ. Η εν λόγω χρονική περίοδος κρίνεται ως κατάλληλη βάση για την κατάρτιση ανάλυσης από κάποιον ιδιώτη επενδυτή. Ωστόσο, δεν πρέπει να παραβλεφθεί το γεγονός ότι στα συγκεκριμένα προβλεπόμενα αποτελέσματα δεν λήφθηκη υπόψη αμοιβή εγγύησης για την παροχή ενίσχυσης με τους συνήθεις όρους της αγοράς: εάν η τράπεζα όφειλε να καταβάλει ανάλογη αμοιβή, θα ήταν δύσκολη η επίτευξη των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων κατά τη χρονική περίοδο αναδιάρθρωσης.

([38]) Μέσω της συρρίκνωσης του συνόλου του ενεργητικού, θα μειωνόταν σημαντικά η αποδοτικότητα της BAWAG-PSK. Τα στοιχεία ενεργητικού μπορούν γενικότερα να εκποιηθούν βραχυπρόθεσμα μόνο χαμηλότερα της αγοραίας αξίας.

([39]) Δεν είναι πιθανές οι εισφορές κεφαλαίων από μειοψηφούντες μετόχους ως απόρροια της υποχρέωσης πώλησης που επέβαλε η Αυστρία στην ÖGB.

(147) Η ιδανική περίπτωση θα ήταν η Επιτροπή να μπορούσε να κατατάξει καθένα από τα τρία σενάρια βάσει του βαθμού πιθανότητας εκπλήρωσης, ως προς τη χρονική στιγμή της παροχής ενίσχυσης. Με αυτόν τον τρόπο, θα μπορούσε στη συνέχεια να εκτιμηθεί το ποσό ενίσχυσης. Ωστόσο, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να καθορίσει τον ακριβή βαθμό πιθανότητας εκπλήρωσης. Τη στιγμή της ενίσχυσης δεν μπορούσαν να γίνουν σαφείς προβλέψεις σχετικά με την μετέπειτα εξέλιξη της BAWAG-PSK.

(148) Η Αυστρία αναφέρει ότι κατά τη χρονική στιγμή παροχής της ενίσχυσης, μέσω της δραστηριότητας της FMA, είχε στη διάθεσή της επαρκείς πληροφορίες σχετικά με την οικονομική κατάσταση της BAWAG-PSK και ήταν σε θέση να εκτιμήσει την πιθανότητα εκπλήρωσης των τριών σεναρίων που περιγράφηκαν. Ως αποτέλεσμα, μόνο το πρώτο σενάριο θεωρήθηκε ρεαλιστικό. Η Αυστρία, ωστόσο, δεν υπέβαλε σχετικές αποδείξεις. Για παράδειγμα, δεν διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή ακριβή στοιχεία σχετικά με την αξιολόγηση της τράπεζας πριν από τη χορήγηση ενίσχυσης.

(149) Η αξία της BAWAG-PSK κατά την ψήφιση του ομοσπονδιακού νόμου τον Απρίλιο/Μάιο 2006 μπορεί να υπολογιστεί μόνο κατά προσέγγιση:

α) Βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, ένας ιδιώτης εγγυητής θα είχε εφαρμόσει τη μέθοδο προεξοφλημένων ταμειακών ροών (μέθοδος DCF). Ωστόσο, η μέθοδος αυτή, η οποία βασίζεται σε προβλέψεις για εύλογο χρονικό διάστημα, παρουσιάζει αποτελέσματα των οποίων η τελική αξία αντιστοιχεί σε υψηλό ποσοστό της συνολικής αξίας. Παράδειγμα: Βάσει των καθαρών εσόδων, που παρουσιάστηκαν στο επιχειρηματικό σχέδιο που υπέβαλε η Αυστρία τον Σεπτέμβριο 2006 (αντί των πληροφοριών που βρίσκονταν στη διάθεση ενός ιδιώτη εγγυητή τον Απρίλιο/Μάιο 2006), προκύπτει μέσω της μεθόδου DCF αξία ύψους […] δισεκατ. ευρώ ([40]), όπου η τελική αξία ανέρχεται στο 85 % του ποσού αυτού. Καθώς η εν λόγω μέθοδος εξαρτάται καθοριστικά από την τελική αξία, η Επιτροπή εκτιμά ότι στην περίπτωση αυτή δεν οδηγεί σε ασφαλή τελικά συμπεράσματα.

β) Βάσει της τιμής πώλησης της BAWAG-PSK ύψους […] δισεκατ. ευρώ (δεν ήταν γνωστή την άνοιξη 2006) και της αξίας ιδίων κεφαλαίων στις 31 Δεκεμβρίου 2005 ύψους 1,7 δισεκατ. ευρώ, προκύπτει εμπορική αξία (πελατεία και δίκτυο υποκαταστημάτων) ύψους περίπου […] δισεκατ. ευρώ. Από το άθροισμα των ιδίων κεφαλαίων στις 31 Δεκεμβρίου 2005 και της εμπορικής αξίας, μείον της εισφοράς κεφαλαίων από τους νέους ιδιοκτήτες ύψους […] εκατ. ευρώ και της εξόφλησης της Refco ύψους […] εκατ. ευρώ σε συνδυασμό με την τιμή πώλησης, η αξία της BAWAG-PSK την άνοιξη του 2006 εκτιμάται σε περίπου […] δισεκατ. ευρώ ([41]).

([40]) Με επιτόκιο προεξόφλησης 10 %.

([41]) 1,7 δισεκατ. ευρώ + […] δισεκατ. ευρώ – […] δισεκατ. ευρώ – […] δισεκατ. ευρώ = […] δισεκατ. ευρώ.

(150) Η Επιτροπή οφείλει επίσης να λάβει υπόψη ότι η χρονική πίεση τον Απρίλιο/Μάιο 2006, δηλαδή την εποχή κατά την οποία θα έπρεπε να δράσει ο ιδιώτης εγγυητής, ήταν πολύ μεγάλη. Είχε στη διάθεσή του μόλις λίγες εβδομάδες για να αναλύσει επακριβώς την οικονομική κατάσταση της τράπεζας και να υποβάλει την προσφορά του. Οι συνεχιζόμενες μαζικές αναλήψεις καταθέσεων από την BAWAG-PSK έθεταν σοβαρό κίνδυνο για τη φερεγγυότητά της. Αν οι εξελίξεις αυτές συνεχίζονταν, έστω και για μικρό ακόμη χρονικό διάστημα, η τράπεζα δεν θα είχε επιβιώσει. Λόγω της χρονικής πίεσης και του υψηλού απαιτούμενου ποσού εγγύησης, οι προσφορές ιδιωτικών παραγόντων της αγοράς ήταν ελάχιστα ή και καθόλου πιθανές.

(151) Υπήρχαν επίσης και πρόσθετοι παράγοντες αβεβαιότητας, π.χ. σε σχέση με την υπόθεση Refco στις ΗΠΑ, και άρα ένας ιδιώτης εγγυητής θα έπρεπε να κρίνει εάν η παρέμβασή του –σε σύγκριση με μια κρατική ενίσχυση– θα ήταν επαρκής για να θέσει τέλος στις μαζικές αναλήψεις καταθέσεων.

(152) Βάσει των συνθηκών που περιγράφονται παραπάνω, η Επιτροπή συνάγει τα ακόλουθα συμπεράσματα:

α) η χρονική στιγμή της πώλησης και το ύψος της τιμής αγοράς για την BAWAG-PSK ήταν δύο άγνωστοι παράγοντες υψηλού κινδύνου για έναν εγγυητή με προσανατολισμό αγοράς·

β) η χρονική πίεση καθιστούσε πολύ δύσκολη την υποβολή προσφορών από τους παράγοντες της αγοράς·

γ) η πραγματική αξία της τράπεζας δεν ήταν τόσο χαμηλή ώστε να αποκλειστεί τελείως η παροχή εγγύησης από ιδιώτη εγγυητή έναντι του συνολικού ποσού των 900 εκατ. ευρώ, ακόμη και αν προβλεπόταν όρος καταβολής υψηλής αμοιβής εγγύησης.

(153) Η Επιτροπή εκτιμά ότι ένας ιδιώτης επενδυτής θα προτιμούσε την εισφορά κεφαλαίων που θα τον μετέτρεπε σε μέτοχο και θα του επέτρεπε να συμβάλει στην επιτυχημένη αναδιάρθρωση της τράπεζας. Η Επιτροπή και η Αυστρία συμφωνούν, ωστόσο, με την άποψη ότι κανείς ιδιώτης επενδυτής δεν θα ήταν πρόθυμος να επενδύσει κεφάλαια τα οποία θα υπολογίζονταν ως ίδια κεφάλαια ([42]).

(154) Για τον λόγο αυτό, ένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα θεωρούσε την παροχή εγγύησης ως το πραγματικά κατάλληλο όργανο, διότι η απαιτούμενη υψηλή αμοιβή επιδεινώνει τις προβλέψεις εσόδων και συνεπάγεται αρνητικές επιπτώσεις στην εγγύηση. Η επιλογή της εγγύησης αντικατοπτρίζει μάλλον τα συμφέροντα της Αυστρίας τα οποία συνίστανται στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των επενδυτών και των εταίρων στη σταθερότητα του τραπεζικού και χρηματοοικονομικού τομέα της χώρας. Ως εγγυητής, η Αυστρία διαθέτει πολύ σημαντική παραγωγική ικανότητα και ευνοϊκούς όρους (αξιολόγηση ΑΑΑ).

(155) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκτιμά ότι το στοιχείο ενίσχυσης που εμπεριέχεται στην κρατική ενίσχυση μπορεί να εκτιμηθεί μόνο ως προς το εύρος διακύμανσής του. Η ανώτατη τιμή εύρους ανέρχεται σε 898 εκατ. ευρώ, δηλαδή στο ονομαστικό ποσό της εγγύησης μείον του επιτοκίου 0,2 % που θα καταβάλει η τράπεζα. Ο καθορισμός της κατώτατης τιμής είναι πολύ πιο σύνθετος. Η Επιτροπή εκτιμά ότι μπορεί να ανέρχεται σε τουλάχιστον 2/3 του ονομαστικού ποσού της εγγύησης.

Οι αναλύσεις που υπέβαλε η Αυστρία

(156) Η Επιτροπή έλεγξε τις αναλύσεις του στοιχείου ενίσχυσης που υπέβαλε η Αυστρία και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι αναλύσεις αυτές είναι για πολλούς λόγους ανεπαρκείς.

(157) Η Επιτροπή εκτιμά ότι ο δείκτης FSR της BAWAG-PSK και η αντίστοιχη πιθανότητα μη εκπλήρωσης υποχρεώσεων δεν αντικατοπτρίζουν τον κίνδυνο του εγγυητή στα τρία σχετικά σενάρια. Ο δείκτης FSR της Moody's παραμένει στην ουσία αμετάβλητος και στα τρία σενάρια, διότι από τη σκοπιά ενός επενδυτή η εγγύηση άνω των 900 εκατ. ευρώ μπορεί να συγκριθεί με μια ήδη ολοκληρωμένη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Στο πρώτο σενάριο το κεφάλαιο αυξάνεται μόνο από τους μελλοντικούς ιδιοκτήτες της τράπεζας. Στο δεύτερο σενάριο η αύξηση κεφαλαίου πραγματοποιείται εν μέρει μέσω των μελλοντικών ιδιοκτητών της τράπεζας, ενώ για το υπόλοιπο ποσό εγείρεται αξίωση εγγύησης. Στο τρίτο σενάριο διατηρείται η εγγύηση (αν και με μειωμένη αξία), εφόσον δεν υπάρξει επαρκής εισφορά κεφαλαίου ή η τράπεζα δεν αποκτήσει τους απαιτούμενους οικονομικούς πόρους. Ο κίνδυνος του εγγυητή εξαρτάται, ωστόσο, σημαντικά από την πιθανότητα εκπλήρωσης των επιμέρους σεναρίων, καθώς η διάρκεια της εγγύησης και το ποσό της έγερσης αξίωσης παρουσιάζουν έντονες διακυμάνσεις ανάλογα με τη χρονική στιγμή πώλησης της BAWAG-PSK και την τιμή που θα επιτευχθεί.

([42]) Η ίδρυση των δύο προαναφερόμενων SPV από ιδιωτικούς παράγοντες της αγοράς δεν θα ήταν επιτυχής χωρίς την κρατική ενίσχυση και, ως εκ τούτου, δεν αντίκειται στην παρούσα θέση.

(158) Η Αυστρία, κατά την εκτίμηση του κινδύνου έγερσης αξίωσης εγγύησης βάσει του δείκτη FSR, έλαβε υπόψη μόνο το σενάριο στο οποίο η πώληση ολοκληρώνεται το αργότερο έως την 1η Ιουλίου 2007 και ο αγοραστής καταβάλει συνολική επένδυση ελάχιστου ύψους […] δισεκατ. ευρώ. Στο σενάριο αυτό προκύπτει έγερση αξίωσης εγγύησης μόνο στην περίπτωση μη εκπλήρωσης υποχρεώσεων της BAWAG-PSK πριν από την πώλησή της. Η Επιτροπή εκτιμά, αντιθέτως, ότι η μετέπειτα εξέλιξη της BAWAG-PSK κατά τη χρονική στιγμή της παροχής εγγύησης δεν ήταν προβλέψιμη και ότι κατά την εκτίμηση κινδύνου έπρεπε να αξιολογηθούν όλα τα σενάρια που περιγράφονται.

(159) Κατά συνέπεια, εκτιμά ότι ο FSR και η αντίστοιχη πιθανότητα μη εκπλήρωσης υποχρεώσεων δεν ενδείκνυνται ως δείκτες για την εκτίμηση του ποσού ενίσχυσης που εμπεριέχεται στην εγγύηση.

(160) Η Επιτροπή θεωρεί τον έλεγχο ευλογοφάνειας που διεξήγε η Αυστρία ως μη σχετικό. Σύμφωνα προς τον τραπεζικό νόμο (BWG), ένα δάνειο δεν αποτελεί ίδιο κεφάλαιο και δεν θα μπορούσε να αποτρέψει τη μείωση του δείκτη ιδίου κεφαλαίου κάτω των προβλεπόμενων δια του νόμου απαιτήσεων σε ίδια κεφάλαια.

(161) Η Επιτροπή κρίνει επίσης τη μέθοδο που ακολούθησε η Αυστρία προκειμένου να εκτιμήσει την εγγύηση, βάσει του καθορισμού του συνεπαγόμενου θεωρητικού πλεονεκτήματος αναχρηματοδότησης για την BAWAG-PSK, ως ακατάλληλη. Η αναφερόμενη διαφορά περιθωρίου επιτοκίου (asset swap spread) βασίζεται σε αξιολογήσεις που λαμβάνουν υπόψη ενδεχόμενη κρατική υποστήριξη και δεν αντικατοπτρίζουν συνεπώς την εγγενή σταθερότητα της BAWAG-PSK.

(162) Η Επιτροπή δηλώνει επίσης ότι στην περίπτωση της BGB έλεγξε ενδελεχώς την πιθανότητα εκδήλωσης των κινδύνων για τους οποίους παρέχεται η εγγύηση. Καθώς ορισμένοι κίνδυνοι δεν παρουσίαζαν υψηλή πιθανότητα, η Επιτροπή λόγω του σεναρίου που λήφθηκε υπόψη στην προκειμένη περίπτωση («οικονομική αξία») κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το στοιχείο ενίσχυσης της υπό αξιολόγηση εγγύησης είναι μικρότερο της ονομαστικής της αξίας. Στην περίπτωση της CWP, η επιχείρηση μπορούσε χάρη στις εγγυήσεις που χορήγησε η Αυστρία να λάβει δάνεια με ευνοϊκότερους όρους χρηματοδότησης από τους συνήθεις όρους της αγοράς. Οι συνθήκες αυτές δεν συντρέχουν στην προκειμένη περίπτωση. Αφού εξέτασε η Επιτροπή την ιδιαίτερη κατάσταση της CWP, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αγοραία τιμή τής υπό αξιολόγηση εγγύησης αντιστοιχούσε στο επιτόκιο αναφοράς συν 400 μονάδες βάσης. Στην περίπτωση της BAWAG-PSK, η Επιτροπή διεξήγε επίσης λεπτομερή έλεγχο όλων των στοιχείων των τριών πιθανών σεναρίων προκειμένου να υπολογίσει την αξία ενίσχυσης της κρατικής εγγύησης.

(163) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι η μεθοδολογία της στη συγκεκριμένη περίπτωση αποκλίνει από τις μεθόδους που εφάρμοσε στις περιπτώσεις που αναφέρονται από την Αυστρία.

Συμβιβάσιμο της ενίσχυσης με την κοινή αγορά

Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΚ

(164) Η Επιτροπή εκτιμά ότι η Αυστρία δεν απέδειξε ότι η χρεωκοπία/πτώχευση της BAWAG-PSK θα είχε συστημικές επιπτώσεις στο αυστριακό χρηματοοικονομικό σύστημα και, κατ' επέκταση, στο σύνολο της οικονομίας της Αυστρίας.

(165) Η Αυστρία παραδέχθηκε ότι δεν είναι εφικτή μια ποσοτική εκτίμηση των ενδεχόμενων επιπτώσεων από την πτώχευση της τράπεζας στο σύνολο της οικονομίας.

(166) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εκτιμά ότι το 95 % τουλάχιστον των καταθέσεων στους λογαριασμούς πελατών αντιστοιχούσε σε λιγότερα από 20 000 ευρώ και, συνεπώς, στην περίπτωση πτώχευσης της BAWAG-PSK το ποσό αυτό θα μπορούσε να καλυφθεί βάσει της αρχής εξασφάλισης καταθέσεων που επιβάλει ο νόμος. Το γεγονός ότι σε περίπτωση πτώχευσης θα μπορούσαν να παρέμβουν άλλες τράπεζες για την εξασφάλιση των καταθέσεων δεν επαρκεί από μόνο του για να αποδείξει ότι θα απειλούνταν όλοι οι παράγοντες του τραπεζικού τομέα στην Αυστρία.

(167) Τον Ιούνιο 2006 η OeNB δήλωσε ότι το αυστριακό τραπεζικό σύστημα κατά το έτος 2005 και παρά τα προβλήματα της BAWAG-PSK και της τράπεζας Hypo Alpe-Adria είχε σημειώσει θετική εξέλιξη. Επιπλέον, οι σχετικές δοκιμασίες αξιολόγησης υποδείκνυαν υψηλή ανθεκτικότητα του τραπεζικού συστήματος σε κλυδωνισμούς. Συνολικά, το τραπεζικό σύστημα της Αυστρίας βρισκόταν σε καλή κατάσταση.

(168) Η Επιτροπή εφάρμοζε πάντα πολύ περιοριστικά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β). Την τελευταία φορά εφαρμόστηκε στη δεκαετία του '80 όταν η ελληνική οικονομία μετά την ένταξή της στην ΕΕ αντιμετώπιζε σοβαρές ανισότητες και η ίδια η Κοινότητα ενέκρινε ειδικά εξαιρετικά μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ([43]).

([43]) Απόφαση 88/167/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 7ης Οκτωβρίου 1987, σχετικά με το νόμο 1386/1983 της ελληνικής κυβέρνησης για τη χορήγηση ενισχύσεων υπέρ της ελληνικής βιομηχανίας (ΕΕ L 76 της 22.3.1988, σ. 18).

(169) Η Επιτροπή εκτιμά καταρχήν ότι οι ενισχύσεις που απευθύνονται σε έναν μόνο αποδέκτη δεν ενδείκνυνται για να αντιμετωπίσουν καταστάσεις όπως αυτές που αναφέρονται στο δεύτερο μέρος του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο β). Στην περίπτωση της Crédit Lyonnais ([44]), όπου τα μέτρα ενίσχυσης ανέρχονταν σε αξία ύψους περίπου 20 δισεκατ. ευρώ ([45]), η Επιτροπή έκρινε ότι δεν επρόκειτο για «ενίσχυση με στόχο την αντιμετώπιση σοβαρού οικονομικού προβλήματος, καθώς η ενίσχυση έχει ως στόχο την αντιμετώπιση των προβλημάτων ενός και μόνο δικαιούχου, της Crédit Lyonnais, και όχι του τομέα της οικονομίας συνολικά». Η ενίσχυση δεν εγκρίθηκε δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΚ, αλλά χορηγήθηκε ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) που την καθιστά συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.

(170) Για τους προαναφερόμενους λόγους, η Επιτροπή κρίνει ότι στην προκειμένη περίπτωση το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) δεν μπορεί να εφαρμοστεί.

Ενίσχυση διάσωσης

(171) Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 15 των κατευθυντήριων γραμμών, η ενίσχυση διάσωσης αποτελεί προσωρινή, ανακλητή συνδρομή, που επιτρέπει σε μια επιχείρηση να συνεχίσει τις δραστηριότητές της για το διάστημα που απαιτείται για την επεξεργασία σχεδίου αναδιάρθρωσης ή εκκαθάρισης. Σύμφωνα με την ίδια αιτιολογική σκέψη 15, η διάρκεια μιας τέτοιας ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες.

(172) Η εγγύηση χορηγήθηκε στις 6 Ιουνίου 2006 (και, κατ' αρχήν, έως την πώληση της BAWAG-PSK, ήτοι τον Ιούλιο 2007). Η διάρκεια υπερβαίνει τη μέγιστη διάρκεια των έξι μηνών που προβλέπεται στις κατευθυντήριες γραμμές. Επιπλέον, χορηγήθηκε με αναδρομική ισχύ από τις 31 Δεκεμβρίου 2005.

(173) Ως εκ τούτου, η εγγύηση σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ενίσχυση διάσωσης συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.

Ενίσχυση αναδιάρθρωσης

(174) Οι κατευθυντήριες γραμμές περιέχουν κριτήρια για την έγκριση μιας ενίσχυσης αναδιάρθρωσης τα οποία πρέπει να πληρούνται:

α) πρέπει να υπάρχει σχέδιο αναδιάρθρωσης για την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και να υλοποιηθεί πλήρως·

β) η ενίσχυση πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο·

γ) πρέπει να αποτρέπονται αθέμιτες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

Αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας (αιτιολογικές σκέψεις 34 έως 37 των κατευθυντήριων γραμμών)

(175) Σύμφωνα με την Επιτροπή, η μεταβίβαση της BAWAG-PSK στο σύνολό της στα χέρια ενός ιδιώτη επενδυτή είναι μείζονος σημασίας για την επίλυση των προβλημάτων που έχουν προκύψει και για τη θετική οικονομική εξέλιξη της τράπεζας. Πράγματι, όπως σημειώνει η Αυστρία, μια επιχείρηση υπό τον έλεγχο ενός νέου, ιδιώτη ιδιοκτήτη μπορεί να έχει καλύτερες προοπτικές μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και με αυτόν τον τρόπο να διασφαλιστεί ότι δεν θα απαιτηθούν περαιτέρω ενισχύσεις. Η πώληση αναδεικνύεται σε στοιχείο-κλειδί για την αναδιάρθρωση της BAWAG-PSK

(176) Τον Ιανουάριο 2007 διαβιβάστηκε στην Επιτροπή ένα επικαιροποιημένο από την BAWAG-PSK σχέδιο αναδιάρθρωσης. Οι αλλαγές (ως προς το αρχικό σχέδιο) αναφορικά με τις υποθέσεις και τις παραδοχές κρίνονται σημαντικές από την Επιτροπή για την ακριβή απεικόνιση της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης, ενώ οι σημαντικότεροι χρηματοοικονομικοί δείκτες αξιολογούνται από την Επιτροπή ως ρεαλιστικοί και επιτεύξιμοι.

(177) Η Επιτροπή αξιολογεί τις προγνώσεις αγοράς που εμπεριέχονται στο σχέδιο ως ορθές και την αναμενόμενη απόδοση κεφαλαίου ως αρκετά υψηλή, προκειμένου η BAWAG-PSK να επιβιώσει από μόνη της στον ανταγωνισμό της αυστριακής και της διεθνούς χρηματαγοράς.

(178) Όπως αποδεικνύει η αναλυτική περιγραφή των συνθηκών που οδήγησαν την τράπεζα σε δυσχέρεια, κρίνεται καθοριστικής σημασίας ο προσεκτικότερος έλεγχος των κινδύνων προκειμένου να μην επαναληφθούν τα σοβαρά σφάλματα του παρελθόντος. Το θέμα αυτό λήφθηκε πλήρως υπόψη από τη νέα εμπορική διαχείριση της τράπεζας το 2006 ειδικότερα μέσω τριών βασικών μέτρων:

α) εισαγωγή κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης και νέου εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του διοικητικού συμβουλίου·

β) αλλαγές στον έλεγχο κινδύνου και σύσταση διεύθυνσης εκτίμησης κινδύνων·

γ) βελτίωση των διαδικασιών έκταξης λογαριασμών ([46]) όσον αφορά τους κινδύνους.

([44]) Απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 1998, σχετικά με ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από τη Γαλλία υπέρ της Crédit Lyonnais (ΕΕ L 221 της 8.8.1998, σ. 28).

([45]) Το 1995 η Επιτροπή ενέκρινε τις πρώτες κρατικές ενισχύσεις που υπολογίζονται στο ανώτατο ποσό των 8 δισεκατ. ευρώ (απόφαση της Επιτροπής της 26ης Ιουλίου 1995 σχετικά με την υπό όρους έγκριση της ενίσχυσης που χορηγήθηκε από τη Γαλλία υπέρ της τράπεζας Crédit Lyonnais, ΕΕ L 308 της 21.12.1995, σ. 92). Το 1996 εγκρίθηκαν ενισχύσεις ύψους 0,6 δισεκατ. ευρώ (απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την υπόθεση N 692/96 — C 47/96, ΕΕ C 390 της 24.12.1996, σ. 7). Τέλος, το 1998 εγκρίθηκαν πρόσθετες ενισχύσεις αξίας μεταξύ 8 και 15 δισεκατ. ευρώ (απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 1998, σχετικά με ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από τη Γαλλία υπέρ της Crédit Lyonnais, ΕΕ L 221 της 8.8.1998, σ. 28).

([46]) Διαδικασίες που διασφαλίζουν την εξόφληση λογαριασμών.

(179) Η Επιτροπή κρίνει τα προαναφερόμενα μέτρα ως ορθά.

(180) Η Επιτροπή εκτιμά ότι ο ειδικός κίνδυνος που περιγράφεται στην απόφαση κίνησης διαδικασίας σε σχέση με τη Refco, με τον κίνδυνο αθέτησης υποχρεώσεων εκ μέρους των μετόχων της BAWAG-PSK έναντι των αμερικανών πιστωτών καθώς και με τις ρήτρες προσαρμογής επιτοκίων, λαμβάνεται υπόψη επαρκώς στο σχέδιο αναδιάρθρωσης.

(181) Για το έτος 2006 πραγματοποιήθηκε ήδη μικρό ισολογιστικό κέρδος ύψους 0,2 εκατ. ευρώ και το ετήσιο πλεόνασμα ανερχόταν σε […] εκατ. ευρώ, ήτοι υψηλότερο έναντι των προβλέψεων του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Τα εν λόγω αριθμητικά στοιχεία επιβεβαιώνουν ότι η τράπεζα εξελίσσεται σύμφωνα προς το σχέδιο αναδιάρθρωσης.

(182) Η Επιτροπή εξέτασε επίσης την ανάλυση ευαισθησίας που υπέβαλε η Αυστρία και η οποία περιλαμβάνει ένα αισιόδοξο και ένα απαισιόδοξο σενάριο, και την αξιολογεί ως ορθή. Αφενός, στο απαισιόδοξο σενάριο προκύπτει αποτέλεσμα της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας ύψους […] εκατ. ευρώ για το 2011, ήτοι αποτέλεσμα που διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη επιβίωση της τράπεζας. Αφετέρου, στο αισιόδοξο σενάριο η αναμενόμενη αποδοτικότητα της BAWAG-PSK διατηρείται σε αποτέλεσμα συνήθους εμπορικής δραστηριότητας ύψους […] εκατ. ευρώ για το 2011, ήτοι στο πλαίσιο της αποδοτικότητας των ανταγωνιστών.

(183) Η Αυστρία δήλωσε ότι η κοινοπραξία πρόκειται να υλοποιήσει το επικαιροποιημένο από την BAWAG-PSK σχέδιο αναδιάρθρωσης και ότι το έχει πλήρως εγκρίνει.

(184) Όπως η συνολική επένδυση του εν δυνάμει αγοραστή προϋποθέτει απαραιτήτως το στοιχείο ενίσχυσης της εγγύησης, έτσι και η επιτυχής αναδιάρθωση της τράπεζας, κατά την άποψη της Επιτροπής, εξαρτάται σημαντικά από την αύξηση κεφαλαίου, την οποία πρέπει να επιτύχουν οι νέοι ιδιοκτήτες ([47]). Οι συνολικές επενδύσεις της κοινοπραξίας δεν έχουν ως μόνο στόχο να αποφευχθεί η έγερση αξίωσης εγγύησης, αλλά παρέχουν και το απαραίτητο κεφάλαιο ως βάση για την εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

(185) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης, που περιέχει αναλυτικό σχέδιο για την μετέπειτα εξέλιξη της τράπεζας έως το 2011, πρέπει να υλοποιηθεί στο βασικό μέρος του εντός της χρονικής περιόδου […].

(186) Συνοψίζοντας, επισημαίνεται ότι η βελτίωση της βιωσιμότητας της BAWAG-PSK προκύπτει καταρχήν από εσωτερικά μέτρα και ότι οι προβληματισμοί που εκφράζονται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας έχουν όλοι ληφθεί υπόψη. Η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης θα επιτρέψει στην BAWAG-PSK να αποκαταστήσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της.

(187) Η Επιτροπή σύμφωνα με τις αιτιολογικές σκέψεις 44 και 50 των κατευθυντήριων γραμμών πρέπει να παραμένει ενήμερη σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται στην εφαρμογή του σχεδίου.

Περιορισμός της ενίσχυσης στο ελάχιστο (αιτιολογικές σκέψεις 43 έως 45 των κατευθυντήριων γραμμών)

(188) Για μεγάλες επιχειρήσεις όπως η BAWAG-PSK, η ιδία συνεισφορά της επιχείρησης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να ανέρχεται κατ' αρχήν στο 50 % του κόστους αναδιάρθρωσης.

(189) Το κόστος αναδιάρθρωσης ανέρχεται σε τουλάχιστον […] δισεκατ. ευρώ. Δεν χρηματοδοτείται άμεσα από την κρατική ενίσχυση, αλλά αναλαμβάνεται σε ποσοστό 100 % από την τράπεζα και τους ιδιοκτήτες της. Οι αποεπενδύσεις συνεισφέρουν εξίσου στη χρηματοδότηση του προγράμματος αναδιάρθρωσης.

(190) Ακόμη και αν η Επιτροπή θεωρούσε το συνολικό ποσό της εγγύησης ως ενίσχυση για τη χρηματοδότηση του κόστους αναδιάρθρωσης, η ιδία συνεισφορά της BAWAG-PSK θα ανερχόταν σε ποσοστό άνω του 50 %.

(191) Η Επιτροπή εκτιμά ότι μέσω της μορφής και του ύψους της ενίσχυσης –κρατική εγγύηση για επισφαλή δάνεια, που καθιστά εφικτή την εκπλήρωση των διατάξεων του δικαίου τραπεζικής εποπτείας– αποτρέπεται η παροχή πλεοναζόντων ρευστών διαθεσίμων τα οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει η BAWAG-PSK για επιθετικές δραστηριότητες, ικανές να προξενήσουν στρεβλώσεις στην αγορά χωρίς αναφορά στη διαδικασία αναδιάρθρωσης. Επιπλέον, η ανώτατη τιμή του εύρους διακύμανσης εντός του οποίου κυμαίνεται το στοιχείο ενίσχυσης, με 898 εκατ. ευρώ αντιστοιχεί σε μόλις 1,6 % του αθροίσματος ισολογισμού της τράπεζας, ποσοστό πολύ χαμηλό σε σύγκριση με άλλες περιπτώσεις για τις οποίες η Επιτροπή εξέδωσε θετική απόφαση ([48]).

(192) Στην προκειμένη περίπτωση δεν χορηγήθηκε επιπλέον καμία ενίσχυση διάσωσης.

(193) Βάσει όλων των παραπάνω, η Επιτροπή εκτιμά ότι η ενίσχυση περιορίζεται στο απολύτως ελάχιστο που απαιτείται για την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και διαπιστώνει ότι η ιδία συνεισφορά του αποδέκτη της ενίσχυσης συμμορφώνεται προς τις κατευθυντήριες γραμμές.

([47]) Η τιμή πώλησης επηρεάζει την απαιτούμενη αύξηση κεφαλαίου.

([48]) Πρβλ. π.χ. την απόφαση 1999/508/ΕΚ της Επιτροπής, της 14ης Οκτωβρίου 1998, σχετικά με την υπό όρους έγκριση των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν από τη Γαλλία υπέρ της Societé Marseillaise de Crédit (αριθ. C 42/1996 πρώην NN 194/95) (ΕΕ L 198 της 30.7.1999, σ. 1)· την απόφαση 2005/345/ΕΚ της Επιτροπής, της 18ης Φεβρουαρίου 2004, σχετικά με ενίσχυση αναδιάρθρωσης που χορηγήθηκε από τη Γερμανία υπέρ της Bankgesellschaft Berlin AG (αριθ. C 28/2002 πρώην NN 5/2002) (ΕΕ L 116 της 4.5.2005, σ. 1)· την απόφαση 2001/89/ΕΚ της Επιτροπής, της 23ης Ιουνίου 1999, σχετικά με την υπό όρους έγκριση της ενίσχυσης που χορηγήθηκε από τη Γαλλία υπέρ της τράπεζας Crédit foncier de France (αριθ. C 30/1996 πρώην NN 44/96) (ΕΕ L 34 της 3.2.2001, σ. 36).

Αποτροπή αθέμιτων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού (αιτιολογικές σκέψεις 38 έως 42 των κατευθυντήριων γραμμών)

(194) Σύμφωνα προς τις κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να λαμβάνονται μέτρα τα οποία ελαχιστοποιούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό τις αρνητικές επιπτώσεις της ενίσχυσης στους ανταγωνιστές. Αναφέρονται σχετικά η πώληση στοιχείων του ενεργητικού, η μείωση της παραγωγικής ικανότητας ή της παρουσίας στην αγορά και η μείωση των εμποδίων εισόδου στις συγκεκριμένες αγορές. Τα μέτρα πρέπει να είναι ανάλογα με τις στρεβλωτικές επιπτώσεις που έχει η ενίσχυση και ιδίως με το μέγεθος και το σχετικό βάρος της επιχείρησης στην αγορά ή τις αγορές της.

(195) Οι δεσμεύσεις της BAWAG-PSK που διαβιβάστηκαν από την Αυστρία στην Επιτροπή αποτελούν στοιχείο της διαδικασίας αναδιάρθρωσης. Ειδικότερα, οι αποεπενδύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί ή πρόκειται να πραγματοποιηθούν συνεισφέρουν πράγματι στη χρηματοδότηση του κόστους αναδιάρθρωσης και καταργούν τους προβληματισμούς της Επιτροπής σχετικά με το δίκαιο του ανταγωνισμού.

(196) Υπάρχουν πολυάριθμα μέτρα που έχουν αντίκτυπο στη βασική δραστηριότητα της τράπεζας.

(197) Στις πιστωτικές εργασίες με το δημόσιο τομέα, όπου η BAWAG-PSK κατείχε μερίδιο αγοράς […] (25 % το 2005), η τράπεζα μειώνει το ύψος των δανείων της προς το κράτος (Δημοκρατία της Αυστρίας) έως τα τέλη […] κατά […] ([…] δισεκατ. ευρώ) στο μέγιστο ποσό των […] δισεκατ. ευρώ. Αυτό το ανώτατο όριο των […] δισεκατ. ευρώ δεν μπορεί να παραβιαστεί έως τις […] ([49]).

(198) Επιπλέον, η τράπεζα, ένας σημαντικός βασικός διαπραγματευτής κρατικών ομολογιών, παραιτείται για τη χρονική περίοδο […] από […] έως […] από τη συμμετοχή σε διαδικασίες υποβολής προσφορών. Αυτό σημαίνει ότι η BAWAG-PSK δεν έχει το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασίες εκτιμώμενης συνολικής αξίας περίπου […] δισεκατ. ευρώ.

(199) Τα προαναφερόμενα μέτρα θα μπορούσαν να ζημιώσουν τη φήμη της τράπεζας μεταξύ των πελατών του δημοσίου τομέα, επιβραδύνοντας έτσι τη μελλοντική επέκταση του συγκεκριμένου τομέα επιχειρηματικής δραστηριότητας. Το μέτρο αναφορικά με τις ομολογίες περιορίζει, επίσης, το εύρος διακύμανσης στα προϊόντα καταθέσεων τα οποία η τράπεζα μπορεί να προσφέρει ιδίως σε ιδιώτες.

(200) Αμφότερα τα μέτρα που περιγράφηκαν αφορούν αγορές στις οποίες η τράπεζα, μετά την αναδιάρθρωση, θα κατέχει σημαντική θέση και βασίζονται στο ελάχιστο απαραίτητο για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας.

(201) Επιπροσθέτως, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η BAWAG-PSK ως προϋπόθεση για την κρατική ενίσχυση υποχρεούνταν να πωλήσει τις μετοχές που κατείχε στην OeNB. Η συμμετοχή αυτή ήταν για την τράπεζα πραγματικά σημαντική. Επιπλέον, τον Ιούλιο 2006 και το Μάρτιο 2007 πωλήθηκαν μετοχές της τράπεζας Frick & Co. AG και της Hobex AG. Με την πώληση της συμμετοχής στην *hobex* AG, η οποία δραστηριοποιείται στον επιχειρηματικό τομέα των πάγιων εντολών πληρωμής, η BAWAG-PSK αποσύρθηκε από ένα σημαντικό τομέα στον οποίο είναι παρούσες οι μεγαλύτερες τράπεζες της Αυστρίας.

(202) Η Αυστρία αρνείται να αποδεχθεί το κλείσιμο τριών υποκαταστημάτων στη Βιέννη ως αποτελεσματικό αντισταθμιστικό μέτρο. Η Επιτροπή αναγνωρίζει και αυτή από την πλευρά της ότι το κλείσιμο τριών υποκαταστημάτων στη Βιέννη ίσως να μην μπορεί να θεωρηθεί, στην προκειμένη περίπτωση, ως αποτελεσματικό αντισταθμιστικό μέτρο, καθώς δεν έχει αποδειχθεί ότι τα εν λόγω υποκαταστήματα παρουσιάζουν ζημιογόνα δραστηριότητα η οποία θα έπρεπε σε κάθε περίπτωση να ανασταλεί για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας.

(203) Στον τομέα των ασφαλειών, που είναι σχετικός με τη βασική επιχειρηματική δραστηριότητα, η BAWAG-PSK πρόκειται να πωλήσει άμεσα συμμετοχή ύψους άνω του 50 % στην PSK Versicherung AG και στην BAWAG-Versicherung Aktiengesellschaft και να παραχωρήσει στον αγοραστή επιπλέον το δικαίωμα επαναγοράς των υπόλοιπων μετοχών. Η αντίστοιχη αξία σε μετρητά ανέρχεται σε περισσότερα από […] δισεκατ. ευρώ. Τον Ιανουάριο 2007 πωλήθηκε επίσης η ασφαλιστική εταιρεία Funk International Austria GmbH.

(204) Η τράπεζα δεσμεύτηκε επίσης να πωλήσει τις σημαντικότερες συμμετοχές της που δεν ανήκουν σε τομείς της βασικής επιχειρηματικής δραστηριότητάς της (ειδικότερα τις συμμετοχές στην Cosmos Elektrohandels GmbH & Co. KG, COSMOS Geschäftsführungs- und Beteiligungs GmbH […], καθώς και συμμετοχή 42 % στην ATV Privat-TV Services AG). Με τον τρόπο αυτό, η BAWAG-PSK θα εστιάσει εκ νέου στη βασική της επιχειρηματική δραστηριότητα.

(205) Για την ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας πώλησης και την ολοκλήρωση της τρέχουσας διαδικασίας αναδιάρθρωσης, η Επιτροπή δέχεται ([50]) η πώληση της […] να πραγματοποιηθεί πριν από τις […] και η συμμετοχή 42 % στην ATV Privat-TV Services AG να πωληθεί πριν από τις […].

([49]) Εξαιρούνται υφιστάμενες υποχρεώσεις των επιχειρήσεων του ομίλου BAWAG-PSK από μελλοντικές δόσεις σε διαδικασίες προμήθειας που θα έχουν ήδη τεθεί σε ισχύ.

([50]) Οι προθεσμίες υλοποίησης των αντισταθμιστικών μέτρων μπορούν να παραταθούν από την Επιτροπή, εφόσον η Αυστρία αποδείξει ότι προέκυψαν απρόβλεπτες συνθήκες. Σε έκτακτες περιπτώσεις που θα έχουν αιτιολογηθεί επαρκώς από την Αυστρία, η Επιτροπή κατόπιν αιτήματος μπορεί να τροποποιήσει ορισμένους όρους και προϋποθέσεις ή/και να τα αντικαταστήσει με άλλα ισότιμα μέτρα.

(206) Το 2006 εκποιήθηκαν διάφορα ακίνητα έναντι […] εκατ. ευρώ. Πριν από το τέλος του 2008 πρόκειται να πωληθούν πρόσθετα ακίνητα με ισχύ ισολογισμού περίπου […] εκατ. ευρώ. Επιπλέον το 2007 πρόκειται να πωληθούν συμμετοχές σε βιομηχανίες στη Voestalpine και στη […].

(207) Επιπλέον, οι καταθέσεις όψεως των πελατών εσωτερικού και εξωτερικού στην BAWAG-PSK από το τέλος Σεπτεμβρίου 2005 έως τον Ιούνιο 2006 μειώθηκαν κατά 560 εκατ. ευρώ (το μερίδιο αγοράς μειώθηκε κατά […] %, σε […] %). Οι καταθέσεις ταμιευτηρίου μειώθηκαν κατά την ίδια χρονική περίοδο κατά 4 δισεκατ. ευρώ (το μερίδιο αγοράς μειώθηκε κατά […] % περίπου, σε […] %). Αν και η συγκεκριμένη απώλεια καταθέσεων πελατών δεν μπορεί να συγκριθεί πλήρως με αντισταθμιστικό μέσο κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών, είχε ωστόσο αρνητική επίδραση στη σημαντικότερη πηγή αναχρηματοδότησης της τράπεζας. Η Επιτροπή εκτιμά ότι οι μαζικές αναλήψεις καταθέσεων στο πλαίσιο αυτό κατά τη συνολική αξιολόγηση ενδεχόμενων αθέμιτων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού πρέπει να ληφθούν υπόψη ως ελαφρυντική περίσταση.

(208) Συνολικά, το σύνολο ισολογισμού της BAWAG-PSK στις 31 Δεκεμβρίου 2006 μετά την παροχή κρατικής ενίσχυσης μειώθηκε σε σύγκριση με αυτό στις 31 Δεκεμβρίου 2005 κατά 11 % (6 δισεκατ. ευρώ) ([51]) και σε σύγκριση με αυτό στις 30 Ιουνίου 2006 κατά 9,3 % (5 δισεκατ. ευρώ). Τα υπόλοιπα μέτρα, ειδικότερα η μείωση του κρατικού δανεισμού κατά […] δισεκατ. ευρώ θα τεθούν σε ισχύ από τις […] και θα αντιστοιχούν σε περαιτέρω πτώση του συνόλου ισολογισμού κατά […] % (έναντι του 2005).

(209) Οι ενισχύσεις διάσωσης ή αναδιάρθρωσης σύμφωνα προς τις κατευθυντήριες γραμμές μπορούν να θεωρηθούν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ως νόμιμες, εφόσον τηρούνται οι κανόνες ανταγωνισμού στη δομή της αγοράς και εφόσον η διάλυση επιχειρήσεων θα οδηγούσε ενδεχομένως σε μονοπωλιακή ή ολιγοπωλιακή κατάσταση. Η διάλυση της BAWAG-PSK σε περίπτωση πτώχευσης θα ενίσχυε καταρχήν τους σημαντικότερους ανταγωνιστές της τράπεζας σε μια ήδη αρκετά συγκεντρωτική αγορά ([52]), στην οποία η τράπεζα Austria Creditanstalt, ο όμιλος τραπεζών/ταμιευτηρίων Erste και ο όμιλος Raiffeisen κατέχουν από κοινού μερίδιο αγοράς μεγαλύτερο του 80 % στον τομέα της λιανικής τραπεζικής στην Αυστρία.

(210) Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα αντισταθμιστικά μέτρα, λαμβάνοντας υπόψη το εύρος διακύμανσης που καθορίστηκε για το στοιχείο ενίσχυσης της εγγύησης, είναι ανάλογα με τις στρεβλωτικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό λόγω της ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην BAWAG-PSK.

(211) Η υποχρέωση πώλησης που επέβαλε η Αυστρία στην ÖGB δεν κρίνεται κατά την άποψη της Επιτροπής ως αντιστάθμιση της στρέβλωσης του ανταγωνισμού, διότι άμεσος αποδέκτης της ενίσχυσης είναι η BAWAG-PSK και όχι η ÖGB. Η πώληση της τράπεζας στην κοινοπραξία θεωρείται, ωστόσο, απαραίτητη για τη διαδικασία αναδιάρθρωσης (βλέπε παραπάνω).

(212) Επίσης, το γεγονός ότι οι ανταγωνιστές της BAWAG-PSK προκειμένου να εξασφαλίσουν την κεφαλαιακή βάση της τράπεζας ίδρυσαν τις SPV, δεν σημαίνει ότι η κρατική ενίσχυση δεν προκάλεσε σημαντικές στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό. Είναι εξάλλου σημαντικό το γεγονός ότι οι SPV ιδρύθηκαν μετά τη χορήγηση ενίσχυσης στην BAWAG-PSK.

(213) Η Επιτροπή πρέπει να μένει ενήμερη σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται στην εφαρμογή των προαναφερόμενων αντισταθμιστικών μέτρων.

(214) Οι προθεσμίες υλοποίησης των αντισταθμιστικών μέτρων μπορούν να παραταθούν από την Επιτροπή, εφόσον η Αυστρία αποδείξει ότι προέκυψαν απρόβλεπτες συνθήκες. Σε έκτακτες περιπτώσεις που θα έχουν αιτιολογηθεί επαρκώς από την Αυστρία, η Επιτροπή κατόπιν αιτήματος μπορεί να τροποποιήσει ορισμένους όρους και προϋποθέσεις και/ή να τα αντικαταστήσει με άλλα ισότιμα μέτρα.

Ειδικοί όροι για την έγκριση της ενίσχυσης (αιτιολογική σκέψη 46 των κατευθυντήριων γραμμών)

(215) Εκτός από τα αντισταθμιστικά μέτρα που περιγράφονται στα σημεία 38 έως 42, η Επιτροπή μπορεί να επιβάλει τους όρους και τις υποχρεώσεις που θεωρεί αναγκαίες ώστε να μην προκληθεί στρέβλωση του ανταγωνισμού σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.

([51]) Το σύνολο ισολογισμού για ολόκληρο τον όμιλο μειώθηκε κατά την ίδια χρονική περίοδο κατά 12,2 %.

([52]) Πρβλ. επίσης την απόφαση της Επιτροπής της 11ης Ιουνίου 2002 στη διαδικασία δυνάμει του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ στην υπόθεση COMP/36.571/D-1 – Αυστριακές τράπεζες («Lombard Club») (ΕΕ L 56 της 24.2.2004, σ. 1), αιτιολογική σκέψη 8.

(216) Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή επιθυμεί να διασφαλίσει ότι δεν θα παρασχεθεί περαιτέρω ενίσχυση επί του παρόντος ή μελλοντικά, η οποία θα επηρέαζε την αναλογικότητα του μέτρου ενίσχυσης στην οποία βασίζεται η παρούσα απόφαση. Η Επιτροπή βασίζεται στις δεσμεύσεις της BAWAG-PSK που διαβιβάστηκαν από την Αυστρία σχετικά με την παροχή περαιτέρω ενισχύσεων έως το τέλος του 2010, ωστόσο επισημαίνει ότι σε κάθε περίπτωση σύμφωνα προς την παράγραφο 3.3 των κατευθυντήριων γραμμών ισχύει γενική απαγόρευση ενισχύσεων αναδιάρθρωσης υπέρ της BAWAG-PSK για διάρκεια δέκα ετών μετά την έκδοση της παρούσας απόφασης. Η Επιτροπή κρίνει ότι η δέσμευση που διαβιβάστηκε είναι, κατ' εφαρμογήν της αιτιολογικής σκέψης 46 στοιχείο γ) των κατευθυντήριων γραμμών, ορθή και απαραίτητη. Η γενική απαγόρευση δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις. Βάσει των προς επίτευξη στόχων, η Επιτροπή μπορεί να δεχθεί την παροχή ενισχύσεων στην BAWAG-PSK στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ερευνητικών προγραμμάτων, ενισχύσεων για μέτρα γενικής επαγγελματικής εκπαίδευσης ([53]) στο πλαίσιο εγκεκριμένων καθεστώτων, και ενισχύσεων για μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας ([54]) στο πλαίσιο εγκεκριμένων καθεστώτων, διότι οι ενισχύσεις αυτές δεν θα επηρέαζαν σημαντικά την αναλογικότητα του στοιχείου ενίσχυσης της εγγύησης.

(217) Επιπλέον, η Επιτροπή εκτιμά ότι οι δεσμεύσεις που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 197 και 198 συμμορφώνονται προς τις διατάξεις που προβλέπονται στην αιτιολογική σκέψη 46 στοιχεία α) και β) των κατευθυντήριων γραμμών.

VIII. **ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(218) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η παρασχεθείσα από την Αυστρία ενίσχυση υπό τη μορφή εγγύησης ύψους 900 εκατ. ευρώ δεν συμμορφώνεται προς το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και κρίνεται ως εκ τούτου παράνομη. Ωστόσο, η ενίσχυση μπορεί να θεωρηθεί συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, εφόσον πληρούνται οι σχετικοί όροι,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε από την Αυστρία για την αναδιάρθρωση της BAWAG-PSK υπό τη μορφή κρατικής εγγύησης για συνολικό ποσό ύψους 900 εκατ. ευρώ κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, κηρύσσεται συμβιβάσιμη προς την κοινή αγορά, εφόσον πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2.

Άρθρο 2

1. Η Αυστρία διασφαλίζει ότι θα εφαρμοστεί πλήρως το σχέδιο αναδιάρθρωσης της BAWAG-PSK που διαβιβάστηκε στην Επιτροπή στις 3 Ιανουαρίου 2007.

2. Η Αυστρία διασφαλίζει ότι θα εκποιηθούν οι ακόλουθες συμμετοχές σε τρίτους, ανεξάρτητους του ομίλου BAWAG-PSK:

α) πώληση συμμετοχής ποσοστού άνω του 50 % στην PSK Versicherung AG και στην BAWAG-Versicherung Aktiengesellschaft με ισχύ ισολογισμού το αργότερο έως τις […] και παραχώρηση στον αγοραστή δικαιώματος επαναγοράς των λοιπών μετοχών·

β) ολοκλήρωση της εκποίησης ακινήτων αξίας περίπου […] εκατ. ευρώ με ισχύ ισολογισμού το αργότερο έως […]·

γ) πώληση της συμμετοχής […] % στην […] με ισχύ ισολογισμού το αργότερο έως […]·

δ) πώληση της συμμετοχής 42,56 % στην ATV Privat-TV Services AG με ισχύ ισολογισμού το αργότερο έως τις […]·

ε) πώληση της […] με ισχύ ισολογισμού το αργότερο έως τις […].

3. Η Αυστρία διασφαλίζει ότι το ύψος των δανείων της BAWAG-PSK προς την Αυστρία στο τέλος του οικονομικού έτους 2007 θα μειωθούν στο μέγιστο ποσό των […] δισεκατ. ευρώ. Απαγορεύεται η υπέρβαση του ποσού αυτού έως τις […]. Εξαιρούνται οι υφιστάμενες υποχρεώσεις επιχειρήσεων του ομίλου BAWAG-PSK από μελλοντικές δόσεις για διαδικασίες προμήθειας που θα έχουν ήδη τεθεί σε ισχύ.

4. Η BAWAG-PSK δεν επιτρέπεται να συμμετέχει στην έκδοση κρατικών ομολογιών κατά τη χρονική περίοδο […] αρχής γενομένης από τις […].

([53]) Δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση [(ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 20). Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την απόφαση 2007/72/ΕΚ (ΕΕ L 32 της 6.2.2007, σ. 180)], ορίζεται ως «γενική επαγγελματική εκπαίδευση» η εκπαίδευση που περιλαμβάνει διδασκαλία η οποία δεν αφορά αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο την τρέχουσα ή μελλοντική θέση του εργαζομένου στην ενισχυόμενη επιχείρηση αλλά του παρέχει προσόντα τα οποία είναι μεταβιβάσιμα σε άλλες επιχειρήσεις ή σε άλλους τομείς απασχόλησης βελτιώνοντας σημαντικά με τον τρόπο αυτόν τις δυνατότητες απασχόλησής του.

([54]) Σύμφωνα με το κοινοτικό πλαίσιο για κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (ΕΕ C 37 της 3.2.2001) ως δράσεις υπέρ της εξοικονόμησης ενέργειας θεωρούνται κυρίως δράσεις που επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να περιορίσουν την κατανάλωση της ενέργειας που χρησιμοποιούν στον κύκλο παραγωγής τους.

5. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2010 απαγορεύεται η χορήγηση άλλων ενισχύσεων ως ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, ενισχύσεων στο πλαίσιο συχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ερευνητικών προγραμμάτων, ενισχύσεων για μέτρα γενικής επαγγελματικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο εγκεκριμένων καθεστώτων και δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας στο πλαίσιο εγκεκριμένων καθεστώτων. Απαγορεύεται η έγκριση ενισχύσεων αναδιάρθρωσης εντός των δέκα επόμενων ετών.

6. Για την εποπτεία της εκπλήρωσης των όρων δυνάμει των παραγράφων 1 έως 5, η Αυστρία υποβάλει τακτικά, έως το 2010, εκθέσεις σχετικά με τη πρόοδο που σημειώνεται στην αναδιάρθρωση της BAWAG-PSK. Η πρώτη ετήσια έκθεση υποβάλλεται τον Ιανουάριο 2009. Οι επόμενες εκθέσεις αναφέρονται στο έτος 2009 ή 2010 και υποβάλλονται έως το τέλος Μαρτίου 2010 ή 2011.

Άρθρο 3

Η Αυστρία ενημερώνει την Επιτροπή εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης σχετικά τα μέτρα που έχει λάβει για τη συμμόρφωσή της προς την εν λόγω απόφαση.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Αυστρίας.

Βρυξέλλες, 27 Ιουνίου 2007.

Για την Επιτροπή

Neelie KROES

Μέλος της Επιτροπής